



บทที่ 2

## ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาด โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 นี้ ผู้วิจัยขอเสนอ รายละเอียดเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะขอเสนอ เป็นลำดับ ดังนี้

1. การศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
  - 1.1 ความหมายในการนิเทศการศึกษา
  - 1.2 ความหมายของการนิเทศการสอน
  - 1.3 ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน
  - 1.4 ศักยภาพเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
2. ความต้องการการนิเทศการศึกษา
  - 2.1 ความหมายของความต้องการ
  - 2.2 การประเมินความต้องการและวิธีการศึกษาความต้องการ
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นของครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาด
  - 3.1 ด้านหลักสูตร และการใช้หลักสูตร
  - 3.2 ด้านข้อบังคับและข้อระเบียบยุวกาชาด
  - 3.3 ด้านการเรียนการสอน
  - 3.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผล

## 1. การศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน

### 1.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา

มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า "การนิเทศการศึกษา" ไว้หลายลักษณะ ดังต่อไปนี้

ไวลส์ (Wiles, 1967) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ การแนะนำซึ่งกันและกัน วางแผนและปรึกษาหารือกันเพื่อหาทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

กู๊ด (Good, 1973) กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่าหมายถึง ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ในการแนะนำครูหรือผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้รู้วิธีปรับปรุงการสอนหรือให้การศึกษา การนิเทศการศึกษาช่วยให้เกิดความมั่งคั่งในวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัสดุประสงค์ของการศึกษา ช่วยเหลือและปรับปรุงการประเมินผลการสอน

แฮริส (Harris, 1985) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายทางการสอนของโรงเรียน

อาคม จันทสุนทร (2527) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน หรือทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพและก่อให้เกิดผลขั้นสุดท้าย คือการศึกษาของเด็กก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นิพนธ์ ไทยพานิช (2528) ได้กล่าวสรุปว่า การนิเทศการศึกษาคือ ความพยายามของบุคลากรทางการศึกษาที่จัดทำกิจกรรม และให้บริการกับผู้บริหารและครูในทางตรงและทางอ้อมที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน

สังัด อุทรานันท์ (2529) ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผล สูงสุดในการเรียนของนักเรียน

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2530) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แต่ความสัมพันธ์ของบุคคลในด้านการนิเทศการศึกษาจะต้อง ออกมาในรูปของการวาง โครงการเพื่อปฏิบัติงานให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ หรืออาจจะ หมายถึงการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบระเบียบนั่นเอง โดยอาศัยโครงการเป็นจุด สำคัญ แต่ก่อนจะวางโครงการจะต้องมีแผนงานเสียก่อน

จากแนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของการนิเทศการศึกษาที่กล่าวมา ข้างต้นนี้ พอสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีระบบ ระเบียบของบุคลากรทางการศึกษาในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครู เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายของการจัดการศึกษา

#### 1.2 ความหมายของการนิเทศการสอน

การนิเทศการสอนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา ได้มีผู้ให้ ความหมายไว้หลายประการ เช่น

อาย เนทเซอร์ และเครย์ (อ้างถึงใน นิพนธ์ ไทยพานิช, 2528) ได้ให้คำจำกัดความว่า "การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร โรงเรียน ซึ่ง จุดมุ่งหมาย เบื้องต้นนั้นเน้นถึงผลสัมฤทธิ์ของการ เรียนการสอนที่เหมาะสมซึ่งเป็นความ คาดหวังของระบบโรงเรียน"

การนิเทศการสอน หมายถึง การนิเทศแบบตรงที่ผู้ทำการนิเทศไปมี ปฏิสัมพันธ์กับครูหรือผู้สอน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้คุณภาพการสอน ดีขึ้น (สมาคมศึกษานิเทศก์, 2525)

สันต์ ธรรมบำรุง (2526) กล่าวว่า การนิเทศการสอน หมายถึง การช่วยเหลือ การแนะนำ การชี้แจง การบริการ การร่วมมือ การปรับปรุงที่ เกี่ยวข้องกับการ เรียนการสอนในการที่จะปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

นิพนธ์ ไทพานิช (2528) กล่าวว่า การนิเทศการสอน คือ กระบวนการและความคิดรวบยอด (Concept) เพื่อที่จะปรับปรุงการสอนของครู เพื่อผลประโยชน์ของนักเรียนในอันที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

สำหรับการนิเทศการสอนนั้น เป็นงานที่จะพัฒนาและปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพและจะช่วยทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนดีขึ้น การที่จะทำให้เกิดผลดังที่กล่าวนั้นก็ต้องอาศัยความช่วยเหลือ ร่วมมือกันศึกษาและทดลองระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้การสอนบังเกิดผลดี (รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์, 2532)

จากความหมายที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า การนิเทศการสอน หมายถึง การให้ความร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศกับครู เพื่อปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น

### 1.3 ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน

#### ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

จากสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ รวมทั้งเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ จึงจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงและปรับสภาพของการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมด้วย เนื่องจากสภาพการเรียนการสอนของครูจะต้องเปลี่ยนไป ดังนั้นการนิเทศการศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอน เพราะการนิเทศศึกษามุ่งแนะนำครูให้รู้วิธีปรับปรุงการสอน ดังที่ วิจิตร วรคบางกูร และคณะ (2524) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศการศึกษาว่า เพราะความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมครูให้มีความรู้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการศึกษาตลอดเวลา และเพื่อให้การเรียนการสอนพัฒนาขึ้น จำเป็นต้องมีผู้ชำนาญงานเป็นการเฉพาะ และศึกษานิเทศก์ก็เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อการนี้

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์(ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ศักษานิตศกต้องทำตัวเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ในการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา โดยทำงานร่วมกับครู อาจารย์ เช่น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในระดับต่าง ๆ

2. การผลิตครู สถาบันผลิตครูผลิตครู ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอทำอย่างไรจึงจะผลิตครูให้มีประสิทธิภาพ เพราะการผลิตครูนั้น เมื่อไปทำงานในสถานศึกษาจะต้องมีการฝึกอบรมประจำการ (Inservice Education) อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. มาตรฐานการศึกษา ในการรักษามาตรฐานของการศึกษา ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญโดยเลือกจากผู้ที่มีความรู้มาทำงาน และช่วยนิเทศความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่ครูที่ทำการสอนประจำ ให้มีความคิดกว้างไกล ก้าวหน้าทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป

ชาญชัย อาจินสมอาจารย์ (2525) กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นในการให้บริการทางวิชาการ การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ยุ่งยากสลับซับซ้อน เพราะเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร การนิเทศการศึกษาเป็นการให้บริการแก่ครูเป็นจำนวนมากที่ให้ความรู้ความสามารถต่าง ๆ กัน และปัจจุบันการขยายตัวทางการศึกษามากขึ้น สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาจะต้องอาศัยความช่วยเหลือ

2. การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของครู ถึงแม้ว่าครูทุกคนจะได้รับการฝึกฝนการเป็นครูมาเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูจำเป็นจะต้องปรับปรุงและฝึกฝนตนเองอยู่เสมอในขณะที่ครูทำงานในสถานการณจริง

3. การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน เนื่องจากครูต้องปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ และต้องเผชิญกับภาระหน้าที่ค่อนข้างหนัก ครูจึงไม่มีเวลาเพียงพอต่อการเตรียมการสอน การนิเทศการศึกษาจึงช่วยลดภาระของครู

4. การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อการทำให้เป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีอยู่ ทำให้เกิดพัฒนาการทางการศึกษาทั้งทางทฤษฎีและทางจำเป็นต่อครู การนิเทศการศึกษาสามารถให้บริการแก่ครูได้

5. การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อภาวะผู้นำทางด้านวิชาชีพแบบประชาธิปไตย การนิเทศการศึกษาสามารถให้ประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังสามารถรวมพลังของบุคคลที่ร่วมอยู่ในกระบวนการทางการศึกษาด้วย

ธีรวรรณ นิช่างทอง (2529) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาว่า เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่

1. ความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ตลอดเวลา
2. ความจำเป็นที่แก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหาต่าง ๆ ในส่วนของบุคคลและส่วนของสังคม เพื่อให้การศึกษาดำเนินไปได้ผลสูงขึ้นกว่าเดิมอยู่เสมอ
3. ความจำเป็นในการรักษามาตรฐานทางการศึกษาศึกษาของประเทศไม่อาจรักษามาตรฐานไว้ได้ ถ้าขาดบุคคลที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน
4. ความจำเป็นในการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องสำหรับผู้ประกอบอาชีพครู ครูเมื่อจบจากสถาบันผลิตครูแล้วเข้าสู่อาชีพการเป็นครู จะต้องได้รับความรู้และประสบการณ์ต่อระหว่างการทำงาน เพื่อให้อาชีพมีความเจริญก้าวหน้า และมีความเจริญงอกงามขึ้น ครูจึงจำเป็นต้องได้รับการศึกษา ค้นคว้า และฝึกฝนทักษะในการประกอบวิชาชีพของตนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นวิธีการที่จัดให้เป็นการศึกษาต่อเนื่องสำหรับผู้ประกอบอาชีพครู

นอกจากนี้ กิติมา ปรีดีดิลก (2529) กล่าวว่า ปัจจุบันการนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อกระบวนการเรียนการสอนมาก ด้วยเหตุผลดังนี้

1. การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและยุ่งยาก จำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศเพื่อเป็นการให้บริการแก่ครูจำนวนมากที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน

2. การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของครู แม้ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูก็ต้องปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ ในขณะที่ทำงานในสถานการณืจริง

3. การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน

4. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อสภาวะการณืปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนาคุณภาพของครูให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการนิเทศการสอนขึ้น

#### 1.4 ศักษานิเทศก์กับการนิเทศการศึกษา

ศักษานิเทศก์เป็นบุคคลซึ่งทำหน้าที่นิเทศการศึกษาโดยตรง ผู้ที่เป็นศักษานิเทศก์โดยตำแหน่งจะต้องถือว่างานนิเทศการศึกษาเป็นภารกิจหลัก ทั้งนี้เพราะเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมในการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษา เพื่อให้บริการแก่ครู โดยการช่วยเหลือด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ความสำเร็จของการจัดการนิเทศการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับศักษานิเทศก์

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหน่วยศักษานิเทศก์กรมพลศึกษา 2519 ในหมวดที่หนึ่งข้อ 4 หน้าที่ของศักษานิเทศก์ พอสรุปสาระโดยย่อได้ดังนี้ คือ นิเทศ อบรม ตรวจสอบ ติดตามผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยปัญหาการศึกษา ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนหมวดวิชาพลานามัย ลูกเสือ ยุวกาชาด นันทนาการ กีฬา และกิจกรรมเยาวชนในโรงเรียนทุกประเภท ทุกระดับการศึกษา ตลอดจนโครงการชุมชน สถาบันและหน่วยงานอื่นให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตามนโยบายและเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำคู่มือครู เอกสารวิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน จัดประชุม

รวมทั้ง สัมมนาครู อาจารย์ หรือผู้บริหารการศึกษา เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ ดำเนินงานร่วมกับกรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมอาชีวศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรทุกระดับ (กรมพลศึกษา, 2519)

ตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ดังกล่าวข้างต้น กิจกรรมยุทธศาสตร์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ศึกษานิเทศก์มีหน้าที่นิเทศ อบรม ติดตามผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร และให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์

## 2. ความต้องการการนิเทศการศึกษา

### 2.1 ความหมายของความต้องการ (Need) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

คอฟแมน (Kaufman and English อ้างถึงใน คีรินันต์ ชื่นจิตกุลถาวร, 2533) ได้ให้ความหมายของความต้องการ (Need) ว่า หมายถึง ช่องว่าง (Gap) ระหว่างผลผลิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับผลผลิตที่เราต้องการ โดยนำช่องว่างที่ได้รับมาจัดลำดับความสำคัญแล้ว เลือกเอาสิ่งที่สำคัญที่สุดเป็นความต้องการที่ต้องกระทำก่อน

แมกนีย์ล (McNeil อ้างถึงใน สิริลักษณ์ บุญวงษ์, 2530) ให้ความหมายความต้องการ (Need) ว่าหมายถึง สภาพการณ์ที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมหรือเจตคติของผู้เรียนในสถานะที่ยอมรับกับสถานะที่ได้จากการสังเกต

มนัสไพบูลย์ (Manusphaibool, 1985) ได้สรุปความต้องการเป็น 2 อย่างคือ

1. ความต้องการที่มีจุดมุ่งหมายในการวัดที่แน่นอน (Objective Need) หมายถึง ความขาดแคลน หรือช่องว่างระหว่างมาตรฐานที่ปรารถนาหรือสิ่งที่ควรจะเป็นกับมาตรฐานที่เป็นจริง
2. ความต้องการที่แท้จริง (Felt Need) หมายถึง ความต้องการที่เกิดจากการแสดงออกมาโดยกลุ่มบุคคลนั้น ซึ่งอาจจะในแต่ละบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนการอภิปรายของกลุ่ม



อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2533) ได้ให้ความหมายของความต้องการว่า หมายถึง ความรู้สึกของแต่ละบุคคลแต่ละคนแตกต่างกันไป แต่เป็นความรู้สึกที่เกิดจาก ช่องว่างระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันกับสถานการณ์ที่คาดหวัง หากบุคคลใดสามารถรู้จัก ช่องว่างดังกล่าว รู้สึกถึงสถานการณ์ทั้งสองประเภท เราก็จะรู้จักความต้องการ (Need) อันจำเป็นของตนเอง

ศิรินันต์ ชื่นจิตกุลถาวร (2533) ได้สรุปว่า ความต้องการคือ สภาพการณ์ที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างสิ่งที่มีอยู่ในด้านความรู้ความเข้าใจ และการ ปฏิบัติในการเรียนการสอนกับสิ่งที่เป็นจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

มาลี อาสาเสนีย์ (2533) กล่าวถึงความต้องการ หมายถึง ความไม่สอดคล้องระหว่างสภาพความเป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติของบุคคลคนนั้น

กล่าวโดยสรุป ความต้องการหมายถึง ความไม่สอดคล้องกันระหว่าง ความรู้ความเข้าใจของครูตามสภาพที่เป็นจริงกับความรู้ความเข้าใจของครูตามสภาพ ที่ควรจะเป็น

## 2.2 การประเมินความต้องการและวิธีการศึกษาความต้องการ

ในเรื่องการประเมินความต้องการนี้ คอฟแมน (Kaufman and English อ้างถึงใน Peter F. Oliva, 1982) โดยให้ความหมายของการประเมินความต้องการสรุปได้ดังนี้

ประการที่ 1 การประเมินความต้องการ เป็นกระบวนการหาความต้องการท้ายสุด

ประการที่ 2 การประเมินความต้องการ เป็นกระบวนการทดลอง สังเกต ที่ต้องการหาผลผลิตของการศึกษา โดยมีเกณฑ์ที่บ่งชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาและ เปรียบเทียบทางด้านหลักสูตร

ประการที่ 3 การประเมินความต้องการ เป็นกระบวนการหาความเชื่อมั่นของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อทดสอบมาตรฐานและหรือข้อทดสอบอิงเกณฑ์ว่ามีความเหมาะสม

ประการที่ 4 การประเมินหาความต้องการ เป็นเครื่องมือที่ใช้ให้เห็นถึงความต้องการระหว่างผลที่ได้กับผลที่ต้องการ โดยเรียงลำดับความต้องการสูงสุดและเลือกนำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการ

และ สุวิมล ว่องวานิช (อ้างถึงใน องอาจ นัยวัฒน์, 2532) ได้เสนอแนวคิดในการทำ Need Assessment ไว้เป็นขั้นตอน ดังนี้

1. พยายามกำหนดสิ่งที่มุ่งหวัง (What should be)
2. พยายามจัดสถานการณ์หรือสถานการณ์ที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (What is)
3. หาความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากข้อ (1) และข้อ (2)
4. ศึกษาสาเหตุหรือเหตุผลที่ทำให้เกิดความแตกต่าง (ปัญหา) ในข้อ 3
5. จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ส่วนขั้นตอนการประเมินความต้องการนั้น อนุรักษ ปัญญาวัฒน์ (2533) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการไว้ 7 ขั้นตอน คือ

- ขั้นตอนที่ 1 : การวางแผนก่อนการดำเนินงาน
- ขั้นตอนที่ 2 : การวางแผนประเมินความต้องการ
- ขั้นตอนที่ 3 : การกำหนดสถานการณ์ปัจจุบัน
- ขั้นตอนที่ 4 : การกำหนดสถานการณ์ที่คาดหวังไว้
- ขั้นตอนที่ 5 : การหาความต้องการทางการเรียนรู้
- ขั้นตอนที่ 6 : การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการทางการเรียนรู้
- ขั้นตอนที่ 7 : การจัดการประชุม อบรม

ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า การหาความต้องการนั้นมีวิธีการที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ ได้โดยศึกษาจากสภาพการณ์ที่ไม่สอดคล้อง อันเป็นสิ่งนำมาซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น โดยวิธีการประเมินความต้องการ

ดังนั้น การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาด โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 1 ผู้วิจัยจะใช้กรอบแนวคิดตาม ทฤษฎีและหลักการดังกล่าวข้างต้น คือ จะทำการประเมินความต้องการโดยใช้แบบสำรวจ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งที่เป็นสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของครูผู้สอน ในการประเมินถ้าพบว่าสิ่งใดที่ครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาด ยังไม่เข้าใจหรือมีความเข้าใจในระดับน้อย แสดงว่า สิ่งนั้นเป็นความต้องการของครูที่จะได้รับการนิเทศ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการสอนกิจกรรมยุวกาชาด ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง นั่นคือ งานของศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ ในการนิเทศ จะได้ทำหน้าที่ให้ตรงกับความต้องการของผู้รับการนิเทศ

### 3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นของครูผู้สอน กิจกรรมยุวกาชาด

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมยุวกาชาดโดยตรงนั้นมีน้อยมาก ผู้วิจัย จึงได้ศึกษาจากทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่ใกล้เคียงเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการอ้างอิง และจากการศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาได้นำมาสรุป เป็นขอบเขตการศึกษาความต้องการ (Needs) ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องมี ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง อันประกอบด้วย ด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร
2. ด้านข้อบังคับและข้อระเบียบยุวกาชาด
3. ด้านการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและการประเมินผล

## 1. ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร

นักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมาย "หลักสูตร" แตกต่างกันไป ดังนี้ ทาบา (Taba, 1962) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง แนวทางในการเตรียมพลเมืองที่จะให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นสมาชิกที่สามารถสร้างสรรค์ผลผลิตให้แก่วัฒนธรรมนั้น

โบซอง (Beauchamp, 1975) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่าหมายถึง แผนงานที่อธิบายถึงขอบข่ายและการจัดการเตรียมโปรแกรมการศึกษาในสถาบันการศึกษา ในแผนงานอาจประกอบด้วย ข้อความที่บอกถึงความต้องการเป็นหลัก เป็นแนวทางสำหรับวางแผนการสอน วัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา โครงสร้าง เนื้อหาสาระ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการประเมินค่า ประสิทธิภาพของหลักสูตร และระบบของหลักสูตร

ภิญโญ สาธร (2516) กล่าวว่า หลักสูตร คือ โครงการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อเตรียมนักเรียน เยาวชนของชาติให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม

สวัสดิ์ จงกล (2521) ได้ให้คำอธิบายหลักสูตรว่า คือสิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชาซึ่งประกอบไปด้วย เนื้อหาที่ได้จัดเรียงลำดับความยากง่ายหรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว ดังนั้น หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดที่ว่าด้วยจุดมุ่งหมายสอดคล้องกับจุดหมายของการศึกษา แนวทางการดำเนินงาน เนื้อหาสาระ ซึ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา

บุญมี เฌรยอด (2529) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการให้ความรู้ และประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียน เพื่อผู้เรียนจะได้พัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปตามความมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

หลักสูตรจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศได้ก็เพียงไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับ การนำไปใช้ เพราะถ้าไม่มีการนำไปใช้จะไม่มีการเรียนการสอนเกิดขึ้น (บุญมี เณรยอด.ม.ป.ป.) และการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตร ไปใช้ หลักสูตร จะสัมฤทธิ์ผลมากน้อยขึ้นอยู่กับ การสอนของครูเป็นส่วนใหญ่ (สันต์ ธรรมบำรุง, 2527) ดังที่ กาญจนา คุณารักษ์ (2527) กล่าวว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตร ไปใช้ โรงเรียนจะต้องจัดโอกาสให้ครูได้รับทราบลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่จะ สอนต่อไปเป้าหมายของหลักสูตร และจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร ไว้ให้พร้อม ส่วนตัวครู จะต้องศึกษาหลักสูตรในระดับชั้นและวิชาที่จะต้องสอน

ดังนั้น ครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนกิจกรรมยุวกาชาดจึงจำเป็นต้องศึกษา หลักสูตรกิจกรรมยุวกาชาดตามระดับชั้นที่ตนรับผิดชอบให้เข้าใจชัดเจน โดยเฉพาะ หลักสูตรยุวกาชาดระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2533 ไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนให้ได้ประสพผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

#### หลักสูตรยุวกาชาดระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ยุวกาชาดเป็นกิจกรรม บังคับเลือก ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โดยใช้เวลาดังกิจกรรม 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นไป

สาระสำคัญของหลักสูตรกิจกรรมยุวกาชาดระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

#### จุดประสงค์

1. เพื่อให้ปฏิบัติตามคำปฏิญาณของยุวกาชาดได้
2. เพื่อให้ปฏิบัติตามหลักการกาชาดได้
3. เพื่อให้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ
4. เพื่อให้เสียสละ ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน และมีระเบียบวินัย

5. เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
6. เพื่อให้ช่วยเหลือชุมชนและอยู่ร่วมกับสังคมได้
7. เพื่อให้มีความเมตตากรุณา และมีไมตรีจิตต่อเพื่อนร่วมโลก

เนื้อหากิจกรรมยวภาษาชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

จุดประสงค์

1. เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณของยวภาษาชาติและหลักการการชาติได้
2. เพื่อให้สามารถบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม
3. เพื่อให้มีความเมตตากรุณา มีไมตรีจิตต่อเพื่อนร่วมโลก

คำอธิบาย

เปิดการเรียนการสอน ดำเนินตามกระบวนการของยวภาษาชาติ และจัดกิจกรรม โดยให้ศึกษา วิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติกิจกรรมตามฐาน โดยเน้นระบบหน่วย สรุปผล การปฏิบัติกิจกรรม ปิดการเรียนการสอนในเรื่อง

1. การภาษาชาติ
2. เคาพยาบาล
3. บำเพ็ญประโยชน์
4. ระเบียบแถว
5. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. การผูกเงื่อนและประโยชน์ของเงื่อน
7. การใช้ชีวิตกลางแจ้ง
8. การเดินทางสำรวจ

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ และหลักการของภาษาชาติ มีความซื่อสัตย์ อุดหนุน มีระเบียบวินัย และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย รักษาสุขภาพอนามัยของตนเองและผู้อื่น

### กิจกรรมพิเศษ

1. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ว่ายน้ำ
3. มารยาทสังคม
4. พี่เลี้ยงเด็ก
5. วางแผนครอบครัว
6. ฝึกบริหารจิต
7. พัฒนาบุคลิกภาพ
8. ทักษะในครอบครัว
9. ผจญภัย
10. นุกเบิก
11. การอยู่ค่าย
12. เดินทางไกล

หมายเหตุ ในการเรียนกิจกรรมยุวกาชาด สมาชิกยุวกาชาดต้องเรียนกิจกรรมบังคับให้ครบตามที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้น จึงจะถือว่าผ่านกิจกรรม และสมาชิกยุวกาชาดอาจจะเลือกเรียนกิจกรรมพิเศษเพิ่มเติม เพื่อให้ได้รับเครื่องหมายคุณวุฒิอีกก็ได้ตามความเหมาะสม ระดับชั้นละไม่เกิน 3 กิจกรรม สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถเรียนกิจกรรมพิเศษที่เหลือได้ทั้งหมด (กรมวิชาการ, 2533)

ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาด ครูจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง ตลอดจนเกณฑ์การใช้หลักสูตร เพื่อให้เตรียมการสอนได้ถูกต้อง และบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ครูมักไม่เข้าใจหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยข้อจำกัดเกี่ยวกับเอกสารการใช้หลักสูตรมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของครู (วัฒนาพร วัฒนชัยศิลป์, 2529) และจากผลการวิจัยของ

สิริลักษณ์ บุญวงษ์ (2529) และ ศิริพันธ์ ชื่นจิตกุลถาวร (2533) พบว่า ครูมีความต้องการในการนิเทศด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น การให้ความรู้ความเข้าใจหรือการนิเทศด้านหลักสูตร จึงมีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาด เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้

## 2. ด้านข้อบังคับและข้อระเบียบยุวกาชาด

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2493 คำว่า “ข้อบังคับ” หมายถึง ข้อความที่กำหนดให้เป็นระเบียบในการปฏิบัติหรือดำเนินการ คำว่า “ระเบียบ” หมายถึง ความเรียบร้อย แบบแผน ดังนั้น คำว่าข้อบังคับและข้อระเบียบยุวกาชาด หมายถึง ข้อบังคับสภากาชาดไทยและระเบียบที่กรมพลศึกษากำหนดขึ้น เพื่อหม่อมยุวกาชาดโรงเรียนได้ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีวินัยตามความมุ่งหวังของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้พิจารณาเห็นว่า กิจกรรมยุวกาชาดเป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งช่วยให้เยาวชนได้พัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ มีทักษะ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (กรมวิชาการ, 2533)

ข้อบังคับและข้อระเบียบยุวกาชาด หมายถึง ข้อบังคับสภากาชาดไทยในหมวดที่ 9 ว่าด้วยยุวกาชาด ซึ่งได้รับอนุมัติจากสภากาชาดไทย เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พุทธศักราช 2522 ในที่นี้จะขอกล่าวถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดเท่านั้น

1. วัตถุประสงค์ของยุวกาชาด
2. การบริหารงานยุวกาชาด
3. ตำแหน่งทางยุวกาชาดและหน้าที่
4. ระเบียบการปกครองยุวกาชาดและหน้าที่
5. ประเภทของยุวกาชาด



6. การจัดตั้งหมู่เยาวชนในสถานศึกษา และพิธีเข้าประจำหมู่
7. การดำเนินงานเยาวชนในโรงเรียน
8. เครื่องแบบและเครื่องหมายเยาวชน
9. การทำความเคารพของเยาวชน
10. แบบ ยว.1-10
11. การเงินเยาวชน

## 1. วัตถุประสงค์ของเยาวชน

ข้อบังคับสภาเยาวชนไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 28) พุทธศักราช 2522  
ข้อ 57 ระบุวัตถุประสงค์ของเยาวชนไว้ดังนี้

“เพื่อฝึกอบรมให้สมาชิกมีอุดมคติในศาสนา ศีลธรรม มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องการรักษานามยามของตนเอง และของผู้อื่น ตลอดจนการพัฒนาตนเองทางร่างกาย จิตใจ คุณธรรม และธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และมีใจเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ทั่วไป”

## 2. การบริหารงานเยาวชน

### 2.1 การบริหารงานเยาวชนของกองเยาวชน

กองเยาวชนเป็นศูนย์กลางการบริหารงานเยาวชนทั่วราชอาณาจักร มีหน้าที่สนับสนุนส่งเสริม ควบคุม และประสานงานเกี่ยวกับกิจการเยาวชน ให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์

การบริหารงานเยาวชนของกองเยาวชน อยู่ในความควบคุมดูแลและดำเนินการทั่วไปของคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการบริหารเยาวชน”

2.2 คณะกรรมการบริหารเยาวชน ตามข้อบังคับสภาเยาวชนไทย  
ข้อ 58 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 29) ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- (1) อธิบดีกรมพลศึกษา เป็นประธานคณะกรรมการบริหารยูวาทชาติ
- (2) รองอธิบดีกรมพลศึกษา เป็นรองประธานคณะกรรมการบริหารยูวาทชาติ
- (3) ผู้แทนกรมสามัญศึกษา กรมการ
- (4) ผู้แทนกรมการฝึกหัดครู กรมการ
- (5) ผู้แทนกรมการศาสนา กรมการ
- (6) ผู้แทนกรมวิชาการ กรมการ
- (7) ผู้แทนกรมศิลปากร กรมการ
- (8) ผู้แทนกรมอาชีวศึกษา กรมการ
- (9) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมการ
- (10) ผู้แทนกรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมการ
- (11) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กรมการ
- (12) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมการ
- (13) ผู้แทนกรมอนามัย กรมการ
- (14) ผู้แทนกรมการปกครอง กรมการ
- (15) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ  
ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ กรมการ
- (16) ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน กรมการ
- (17) ผู้แทนคณะกรรมการข้าราชการครู กรมการ
- (18) ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร กรมการ
- (19) ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร กรมการ
- (20) ผู้อำนวยการสำนักงานกลาง สภาการศึกษาไทย กรมการ
- (21) ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวง  
มหาวิทยาลัย กรมการ
- (22) กรรมการผู้ทรงคุณธรรมอีกไม่เกิน 10 คน
- (23) ผู้อำนวยการกองยูวาทชาติ (ของกรมพลศึกษา) กรมการและเลขาธิการ

### 2.3 ผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณธรรมของคณะกรรมการบริหารยูวกาชาด

กรรมการผู้ทรงคุณธรรมของคณะกรรมการบริหารในข้อ (58) เท่านั้น ได้รับการแต่งตั้งโดยสภานายกสภาภาษาไทย และให้อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี

โดยที่ข้อบังคับสภาภาษาไทยได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานและสถาบัน เป็นกรรมการยูวกาชาดระดับต่าง ๆ โดยตำแหน่ง เช่น กรรมการบริหารยูวกาชาด กรรมการยูวกาชาดกรุงเทพมหานคร กรรมการยูวกาชาดจังหวัด กรรมการยูวกาชาดเขตของกรุงเทพมหานคร กรรมการยูวกาชาดอำเภอ กรรมการยูวกาชาดโรงเรียน ดังนั้น ในทางปฏิบัติจึงไม่ต้องแต่งตั้งบุคคลในหน่วยงานและสถาบัน ให้เป็นกรรมการ แต่ให้เป็นไปโดยตำแหน่งนั้น ๆ เฉพาะกรรมการผู้ทรงคุณธรรมของทุก ๆ คณะกรรมการเท่านั้นที่จะต้องมีการแต่งตั้ง

### 2.4 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารยูวกาชาด

- (1) คำวิและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานยูวกาชาด
- (2) กำหนดข้อระเบียบเกี่ยวกับกิจกรรมยูวกาชาด โดยอนุมัติจากคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ของสภาภาษาไทย
- (3) พิจารณาและกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมสมาชิก เจ้าหน้าที่ผู้บังคับบัญชา และยูวกาชาดอาสาสมัคร
- (4) ควบคุมกิจการให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของยูวกาชาด
- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการยูวกาชาดตามที่เหมาะสม

### 3. ตำแหน่งทางยูวกาชาดและเจ้าหน้าที่

ในข้อบังคับสภาภาษาไทย หมวด 9 ว่าด้วยยูวกาชาด ได้กำหนดให้ข้าราชการในหน่วยงาน และสถาบันการศึกษา มีตำแหน่งทางยูวกาชาดดังต่อไปนี้

3.1 กระทรวงศึกษาธิการ ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ตรวจการยูวกาชาตประจำกระทรวง มีหน้าที่ตรวจตรา แนะนำ ชี้แจง และสนับสนุนส่งเสริมกิจการยูวกาชาตในเขตที่รับผิดชอบให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของยูวกาชาต

3.2 เขตการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ศึกษาธิการเขต 1-12 เป็นผู้ตรวจการยูวกาชาตประจำเขต ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต เป็นรองผู้ตรวจการยูวกาชาตประจำเขต มีหน้าที่รับผิดชอบด้านวิชาการ และดำเนินงานเกี่ยวกับยูวกาชาตคือ

(1) อนุมัติโครงการหรือจัดดำเนินการประชุมอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายูวกาชาต และควบคุมให้เป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์

(2) ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือการประชุมอบรม ซึ่งแต่ละจังหวัดในเขตการศึกษาจัดดำเนินการ

(3) แจกกำหนดการประชุมอบรมของแต่ละจังหวัดในเขตให้กองยูวกาชาตทราบ

(4) เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับยูวกาชาต ให้กองยูวกาชาตทราบปีละครั้ง ส่วนการประชุมอบรมและการชุมนุมให้แจ้งกองยูวกาชาตทราบภายหลังที่จัดดำเนินการทุกครั้ง

(5) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการยูวกาชาตตามที่เหมาะสมควรให้ผู้ตรวจการยูวกาชาตประจำเขตพิจารณาแต่งตั้งศึกษานิเทศก์ของเขตการศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ยูวกาชาตประจำเขตไม่น้อยกว่า 3 คน

3.3 กรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นนายกยูวกาชาตกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าฯ สำนักงานการศึกษา ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดฯ สำนักงานการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา เป็นรองนายกยูวกาชาตกรุงเทพมหานคร หัวหน้ากองโรงเรียน หัวหน้างานลูกเสือและยูวกาชาต หัวหน้าหมวดยูวกาชาต เป็นเจ้าหน้าที่ยูวกาชาตกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ดังนี้

(1) รวบรวมรายงานยูวกาชาตประจำปีเสนอกองยูวกาชาตภายในเวลาที่กำหนด

(2) แจกกำหนดการประชุมอบรม และการจัดชุมนุมของ  
 ingtonประมาณถัดไปให้กองยุวกาชาดทราบ

(3) รายงานผลการดำเนินงานยุวกาชาดภายในเดือนมีนาคม

3.4 เขตของกรุงเทพมหานคร ให้หัวหน้าเขตทุกเขตของ  
 กรุงเทพมหานคร เป็นนายกยุวกาชาดเขต ศึกษาธิการประจำเขต เป็นรองนายกยุวกาชาด  
 เขต ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต หัวหน้าหมวดลูกเสือและยุวกาชาดเขต และข้าราชการสังกัด  
 งานศึกษาธิการเขต เป็นเจ้าหน้าที่ยุวกาชาด

มีหน้าที่บริหารและดำเนินงานยุวกาชาดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์  
 พิจารณาและรวบรวมรายงานยุวกาชาดประจำปีของเขตเสนอยุวกาชาดกรุงเทพมหานคร

3.5 จังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็น นายกยุวกาชาด จังหวัด
รองผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็น รองนายกยุวกาชาด จังหวัด
ศึกษาธิการจังหวัด	เป็น รองนายกยุวกาชาด จังหวัด
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	เป็น รองนายกยุวกาชาด จังหวัด

ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด

ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดและศึกษานิเทศก์จังหวัด

เป็น เจ้าหน้าที่ยุวกาชาด  
จังหวัด

มีหน้าที่บริหารและดำเนินงานยุวกาชาดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์  
 และรวบรวมรายงานยุวกาชาดประจำปี (แบบ ยว.8) ของจังหวัดส่งกองยุวกาชาด  
 ภายในเวลาที่กำหนด

3.6	อำเภอ ให้นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ	เป็น นายกยุวกาชาดอำเภอ เป็น รองนายกยุวกาชาด อำเภอ
	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	เป็น รองนายกยุวกาชาด อำเภอ
	ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ	
	ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์อำเภอ	เป็น เจ้าหน้าที่ยุวกาชาด อำเภอ

มีหน้าที่บริหารและดำเนินงานยุวกาชาดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์  
พิจารณาและรวบรวมรายงานยุวกาชาดประจำปี (แบบ ยว.8) ของอำเภอเสนอ  
ยุวกาชาดจังหวัด

### 3.7 โรงเรียนหรือสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

ให้ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ อธิการ หรืออธิการบดี  
เป็นนายกหมู่ยุวกาชาด มีหน้าที่บริหารงานยุวกาชาดในโรงเรียนหรือในสถานศึกษา  
และจัดทำรายงานยุวกาชาดประจำปี (ยว.8) เสนอยุวกาชาดอำเภอ จังหวัด  
กรุงเทพมหานคร หรือกองยุวกาชาด แล้วแต่กรณี

### 3.8 ยุวกาชาดอาสาสมัคร

บุคคลอื่นที่มีความสนใจ และสนับสนุนกิจการยุวกาชาดด้วยดี  
ตลอดมา ให้ผู้อำนวยการกองยุวกาชาด ผู้ตรวจการยุวกาชาดประจำเขต นายกยุวกาชาด  
กรุงเทพมหานคร นายกยุวกาชาดเขตของกรุงเทพมหานคร นายกยุวกาชาดจังหวัด  
นายกยุวกาชาดอำเภอ นายกหมู่ยุวกาชาด แล้วแต่กรณี พิจารณาแต่งตั้งบุคคลดังกล่าว  
ให้เป็นยุวกาชาดอาสาสมัคร สังกัดหน่วยงานและสถานศึกษานั้น ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

## 4. ระเบียบการปกครองยุวกาชาด

การปกครองยุวกาชาดแบ่งออกเป็น ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การบริหาร  
งานยุวกาชาดจัดในรูปแบบของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ เช่น

- (1) กรรมการบริหารยุวกาชาด
- (2) กรรมการยุวกาชาดกรุงเทพมหานคร
- (3) กรรมการยุวกาชาดเขต (ของกรุงเทพมหานคร)
- (4) กรรมการยุวกาชาดจังหวัด
- (5) กรรมการยุวกาชาดอำเภอ
- (6) กรรมการยุวกาชาดโรงเรียน
- (7) กรรมการกลุ่มยุวกาชาด (ในโรงเรียน)
- (8) กรรมการยุวกาชาดเทศบาลนคร (เช่นเดียวกับคณะกรรมการยุวกาชาดจังหวัดโดยอนุโลม)
- (9) กรรมการยุวกาชาดเทศบาลเมือง (เช่นเดียวกับคณะกรรมการยุวกาชาด อำเภอ โดยอนุโลม)
- (10) กรรมการยุวกาชาดนอกโรงเรียน
- (11) กรรมการยุวกาชาดอุดมศึกษา (ในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่จัดกิจกรรมยุวกาชาดหรือชมรมยุวกาชาด)

การปกครองยุวกาชาด ได้จัดระเบียบการปกครองยุวกาชาด ดังนี้

#### ส่วนกลาง

1. กองยุวกาชาด
2. ยุวกาชาดกรุงเทพมหานคร
3. หมู่ยุวกาชาดโรงเรียน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

#### ส่วนภูมิภาค

1. ยุวกาชาดจังหวัด
2. ยุวกาชาดอำเภอ
3. หมู่ยุวกาชาดโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย

5. ประเภทของยุวกาชาด ยุวกาชาดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 ยุวกาชาดในสถานศึกษา ได้แก่ ยุวกาชาดที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น

- |   |            |
|---|------------|
| (1) เตรียมยุวกาชาด  | ชั้น ป.1-2 |
| (2) ยุวกาชาด ระดับ 1  | ชั้น ป.3-4 |
| (3) ยุวกาชาด ระดับ 2  | ชั้น ป.5-6 |
| (4) ยุวกาชาด ระดับ 3  | ชั้น ม.1-3 |
| (5) ยุวกาชาด ระดับ 4  | ชั้น ม.4-6 |
| (6) ยุวกาชาดอุดมศึกษา ได้แก่ยุวกาชาดที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย |            |

5.2 ยุวกาชาดนอกโรงเรียน มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) ต้องไม่เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา ภาคปกติในสถานศึกษาใด ๆ
- (2) เป็นเยาวชนหญิง ชาย ที่มีอายุระหว่าง 13-25 ปี
- (3) ไม่จำกัดความรู้
- (4) ผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องได้รับคำยินยอมจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

6. การจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดในสถานศึกษา

6.1 โรงเรียนที่มีความประสงค์ขอจัดตั้งเป็นหมู่ยุวกาชาด จะต้องมียุวกาชาดหรือผู้ให้การอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด อย่างน้อย 1 คน

- (1) มีผู้สมัครเป็นสมาชิกยุวกาชาดอย่างน้อย 16 คน
- (2) มีครูที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาด ผู้บริหารงานยุวกาชาดหรือผู้ให้การอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งอย่างน้อย 1 คน
- (3) มีผู้ทรงคุณธรรมเป็นกรรมการไม่เกิน 5 คน



6.2 ให้ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ อธิการหรืออธิการบดี แล้วแต่กรณีทำหนังสือขออนุญาตจัดตั้งหมู่ยุวภาษาต่อกองยุวภาษาฯ กรุงเทพมหานคร จังหวัด อำเภอ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง แล้วแต่กรณี โดยกรอกแบบ ยูว.1-3 แนบส่ง ไปพร้อมกับหนังสือนำ

เมื่อเจ้าสังกัดอนุมัติการจัดตั้งให้เป็นหมู่ยุวภาษาฯแล้ว ก็จะสามารถดำเนินการขอเป็นกรรมการยุวภาษาฯโรงเรียนให้โดยไม่มีคิดมูลค่า

### พิธีเข้าประจำหมู่

#### ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกยุวภาษาฯตระหนักถึงความสำคัญในการเป็นสมาชิกยุวภาษาฯ และยินดีที่จะอุทิศตน เพื่อช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความสำนึกและรับผิดชอบในหน้าที่ของการเป็นสมาชิกยุวภาษาฯ
2. เพื่อให้สมาชิกยุวภาษาฯมีสิทธิ์ที่จะประดับเข็มเครื่องหมายสมาชิกยุวภาษาฯ
3. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกยุวภาษาฯเกิดความภาคภูมิใจ และได้รับเกียรติที่สมควรเข้าเป็นสมาชิกยุวภาษาฯ
4. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
5. เพื่อให้ เกิดความเข้าใจอันดีแก่ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป ในอันที่จะได้ร่วมกับสนับสนุนส่งเสริมกิจการยุวภาษาฯ

#### ลำดับขั้นตอนพิธีเข้าประจำหมู่

##### จัดแบบมีพิธีทางศาสนา

1. ตกแต่งสถานที่ให้งดงามตามสมควร ให้มีเครื่องหมายภาษาฯหรือยุวภาษาฯประดับไว้บริเวณพิธี
2. การจัดที่มีพิธีทางศาสนา ควรจัดสถานที่ประกอบพิธีให้เหมาะสมดังนี้ จัดตั้งโต๊ะหมู่บูชา พระพุทธรูป พร้อมดอกไม้ธูปเทียน โดยจัดไว้ตรงกลางหน้าที่ประชุม

ประดิษฐานธงยูวกาชาติ ธงชาติ โຕีะหมู่บูซา พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ไว้ตามลำดับ

3. เริ่มพิธีโดยประธานจุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย

4. สมาชิกยูวกาชาติยืนประณมมือสวดมนต์ พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ

พระสังฆคุณโดยย่อ

5. นายกหมู่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย กล่าวรายงาน

การกล่าวรายงานควรกล่าวถึงความมุ่งหมายของพิธี เข้าประจำหมู่ ความเป็นมาของยูวกาชาติ โรงเรียน จำนวนยูวกาชาติและผู้บังคับบัญชา ในรอบปีที่ผ่านมา กิจกรรมที่สำคัญมีอะไรบ้าง

6. ผู้นำยูวกาชาติคนหนึ่ง ยืนหันหน้า ไปทางสมาชิก แล้วกล่าวดังนี้

“สภากาชาดไทยเป็นสถาบันการกุศลอาสาสมัครแท้ ตั้งขึ้นเพื่อบรรเทาความทุกข์ยากของมนุษยชาติ โดยไม่เลือกชาติ ชั้น ยึดหลักมนุษยธรรมเป็นที่ตั้ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นองค์สภานายิกา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์อุปนายิกาผู้อำนวยการ นับว่าเป็นพระมหากษัตริย์คุณต่อกิจการนี้อย่างหาที่สุดมิได้ ยูวกาชาติเป็นส่วนหนึ่งของสภากาชาดไทย และเป็นกำลังสำคัญของสภากาชาด จำเป็นที่สมาชิกยูวกาชาติทุกคนจะต้องให้การสนับสนุนอย่างแท้จริง โดยบำเพ็ญตนให้ เป็นประโยชน์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ”

7. ผู้นำยูวกาชาติอีกคนหนึ่งยืนหันหน้า ไปทางสมาชิกใหม่ และถามสมาชิกใหม่ ดังนี้

“พิธี เข้าประจำหมู่ของยูวกาชาติเป็นพิธีที่สำคัญยิ่ง จึงขอถามเธอทั้งหลาย ดังนี้”

สมาชิกใหม่ทุกคนยืนขึ้นพร้อมกัน

ผู้นำยูวกาชาติ - เธอแน่ใจแล้วหรือว่า เธอพร้อมที่จะเป็นสมาชิกยูวกาชาติ

สมาชิกฯ - ข้าพเจ้าแน่ใจและพร้อมที่จะ เป็นสมาชิกยูวกาชาติแล้ว

- ผู้นำฯ - เธอพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำปฏิญาณตนของยุวกาชาดแล้วหรือ
- สมาชิกฯ - ข้าพเจ้าพร้อมแล้ว
- ผู้นำฯ - ถ้าเช่นนั้น เธอจงกล่าวคำปฏิญาณตน ข้อ 1 ว่าอย่างไร
- สมาชิกฯ - ข้อ 1 ข้าฯ จะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ผู้นำฯ - ข้อ 2 ว่าอย่างไร
- สมาชิกฯ - ข้อ 2 ข้าฯ จะเป็นมิตรกับคนทั่วไป และจะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
- ผู้นำฯ - ข้อ 3 ว่าอย่างไร
- สมาชิกฯ - ข้อ 3 ข้าฯ จะรักษาอนามัยของตนเองและส่งเสริมอนามัยของผู้อื่น
- ผู้นำฯ - เพื่อให้แน่ใจว่า เธอยังยึดมั่นในคำปฏิญาณตน ขอให้ เธอกล่าวคำปฏิญาณตนพร้อมกันอีกครั้งหนึ่ง (สมาชิกฯ ใหม่และเก่ายืนตรง แล้วกล่าวคำปฏิญาณตนพร้อมกัน)
- สมาชิกฯ - ข้อ 1 ข้าฯ จะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ข้อ 2 ข้าฯ จะเป็นมิตรกับคนทั่วไป และจะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
- ข้อ 3 ข้าฯ จะรักษาอนามัยของตนเองและส่งเสริมอนามัยของผู้อื่น
- ผู้นำฯ - ขอให้ เธอยึดมั่นในคำปฏิญาณตนทุกประการ บัดนี้สภากาชาดไทยได้รับเธอเข้าเป็นสมาชิกยุวกาชาดด้วยผู้หนึ่งแล้ว
8. สมาชิกยุวกาชาดรับเข็มเครื่องหมายจากประธาน
  9. สมาชิกยุวกาชาดทั้งใหม่และเก่ายืนขึ้นร่วมกับร้องเพลงยุวกาชาดไทย (ทำนองช้างประสานงา) หรือ เพลงอื่น ที่เห็นว่าเหมาะสม (ขณะร้องเพลงอาจจะมีกิจกรรมอย่างอื่นประกอบได้ เช่น โบกธง หรือ รำธง)
  10. จัดให้มีการแสดงกิจกรรม อันเป็นการส่งเสริมความมุ่งหมายของสภากาชาดหรือยุวกาชาด ก่อนแสดงกิจกรรมอาจมีรำอวยพร รำเบิกโรง ฯลฯ ก่อนก็ได้
  11. ประธานให้โอวาท
  12. เพลงสรรเสริญพระบารมี

### จัดแบบไม่มีพิธีทางศาสนา

เริ่มโดยประธานนำทุกคนทำความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ แล้วก็ดำเนินตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น

#### 7. การดำเนินงานยุวกาชาดในโรงเรียน (หรือในสถานศึกษาอื่น ๆ)

7.1 คณะกรรมการยุวกาชาดโรงเรียน โรงเรียนที่จัดตั้งเป็นหมู่ยุวกาชาดแล้ว จะจัดดำเนินกิจการยุวกาชาดโดยมีคณะกรรมการยุวกาชาดโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

- (1) ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ อธิการหรือ  
อธิการบดี เป็น ประธานกรรมการ
- (2) รองนายกหมู่ เป็น กรรมการ
- (3) ผู้นำกลุ่ม เป็น กรรมการ
- (4) รองผู้นำกลุ่ม เป็น กรรมการ
- (5) ผู้ทรงคุณธรรม (ไม่เกิน 5 คน) เป็น กรรมการ
- (6) ผู้นำกลุ่มคนหนึ่ง เป็น กรรมการและเลขานุการ

#### 7.2 การปกครองยุวกาชาดในโรงเรียนหรือในสถานศึกษาอื่น ๆ

ในโรงเรียนหรือสถานศึกษาอื่นใด ให้จัดตั้งเป็นหมู่ยุวกาชาดได้เพียงหนึ่งหมู่เท่านั้น และแบ่งการปกครองดังนี้

- (1) หมู่ยุวกาชาดประกอบด้วยกลุ่มยุวกาชาดตั้งแต่  
1 กลุ่มขึ้นไป
- (2) กลุ่มยุวกาชาดประกอบด้วยหน่วยยุวกาชาดตั้งแต่  
2-6 หน่วย
- (3) หน่วยยุวกาชาดประกอบด้วยสมาชิกยุวกาชาดตั้งแต่  
8-10 คน

ในแต่ละหน่วยให้มีสมาชิกคนหนึ่งเป็นหัวหน้าหน่วย และอีกคนหนึ่งเป็นรองหัวหน้าหน่วย โดยให้สมาชิกในหน่วยคัดเลือกกันเอง

7.3 ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาบุคลากรในโรงเรียนมีตามลำดับดังนี้

- |                     |                     |
|---------------------|---------------------|
| (1) นายกรัฐมนตรี    | (4) รองผู้อำนวยการ  |
| (2) รองนายกรัฐมนตรี | (5) หัวหน้าหน่วย    |
| (3) ผู้อำนวยการ     | (6) รองหัวหน้าหน่วย |

7.4 คณะกรรมการบุคลากร

บุคลากรกลุ่มหนึ่ง ให้มีบุคลากรประกอบด้วย

- (1) ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ เป็นที่ปรึกษา
- (2) หัวหน้าหน่วยที่ได้รับคัดเลือก เป็นประธาน
- (3) หัวหน้าหน่วยต่าง ๆ กรรมการ
- (4) รองหัวหน้าหน่วยต่าง ๆ กรรมการ
- (5) หัวหน้าหน่วยที่ได้รับคัดเลือกคนหนึ่ง เป็นกรรมการและ

เลขานุการ

8. เครื่องแบบสมาชิก เจ้าหน้าที่ และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด

8.1 เครื่องแบบสมาชิกบุคลากรหญิง มีส่วนประกอบดังนี้

- (1) หมวก ทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีรูปทรงคงที่ แบบมีแก้ม

ข้างหน้า ข้างตลบปีกด้านหลังและด้านทั้งสองข้างขึ้น มีเข็มเครื่องหมายบุคลากรทำด้วยโลหะสีเงินเป็นลายดุน ด้านล่างมีชื่อชื่อย่อกษัตริย์ส่วนบนมีอุณาโลม ยอดอุณาโลมมีรัศมีจากฐานเครื่องหมายถึงยอดรัศมีสูง 3 เซนติเมตร ประดับเครื่องหมายนี้กลางหมวกด้านหน้า

- (2) เสื้อ ใช้ผ้าสีฟ้าอมเทา แบบเชิ้ต ไม่มีสไบไหล่ ที่อกเสื้อ

ทำเป็นสไบ ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร มีดุมขัดตลอด 5 ดุม แขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย ปลายแขนพับตลบออกด้านนอกขนาดกว้างประมาณ 3 เซนติเมตร มีกระเป๋าสองข้าง ตรงกึ่งกลางกระเป๋ามีพับจับเป็นแถบกว้างเท่ากับสไบเสื้อ ผ่าเป็นใบปก ขัดดุม ตรงบ่าทั้งสองข้างมีสไบอินทรี ขัดดุมข้างละหนึ่งดุมที่สไบอินทรีทั้งสองข้าง ขิดหัวไหล่ ดัดเลขาของระดับของสมาชิกบุคลากร

คุมทั้งสันดังกล่าวนี้ มีลักษณะเป็นรูปกลมแบนขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเส้น ส่วนเลขบอกระดับเป็นเลขไทยทำด้วยโลหะ สีทอง ขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร

ที่อกเสื้อด้านขวาติด เข็มเครื่องหมายสมาชิกยุวกาชาดที่ต้นแขนขวา ติดแถบชื่อโรงเรียนเป็นรูปโค้งชิดตามแนวตะเข็บเสื้อขนาด 2×7 เซนติเมตร ทำด้วยผ้าพื้นสีขาวกรอบสีแดง มีตัวอักษรเฉพาะชื่อโรงเรียนเป็นสีแดง

(3) ผ้าผูกคอ ใช้ผ้าสีกรมท่า มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมมุมฉาก ยาวด้านละ 75 เซนติเมตร เย็บริมทั้งสามด้าน ติดเครื่องหมายยุวกาชาดทำด้วยผ้า ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร ให้ห่างจากมุมฉาก 5 เซนติเมตร เวลาใช้ให้พับด้านตรงข้ามมุมฉาก กว้างประมาณ 4 เซนติเมตร ทบจับหลาย ๆ ครั้ง พอเหมาะกับผู้ใช้แล้วพับกลับอีกครั้งหนึ่งวางทางปกเสื้อ เอารอยพับไว้ด้านใน ผูกเป็นเงื่อนสอดสร้อย ให้ตรงกับคุมเม็ดที่สอง ชายทั้งสองข้างเท่ากัน จัดมุมฉากของผ้าผูกคอให้อยู่ตรงกึ่งกลางหลัง

(4) กระโปรง ยาวคลุมเข่า ใช้ผ้าและสีชนิดเดียวกับเสื้อ โดยสวมทับเสื้อ แบบดังนี้

กระโปรงจีบรอบตัว 12 จีบ ขนาดจีบและระยะห่างระหว่างจีบเท่ากันทุกจีบ ตะเข็บหลบในยาวจากขอบเอวลงมาประมาณ 4 นิ้ว

(5) เข็มขัด หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงิน รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร ตรงกลางมีลายดุนเป็นเครื่องหมายอย่างเดียวกับเครื่องหมายระดับหน้าหมวก สายเข็มขัดทำด้วยหนังสีดำ ขนาดพอดีกับหัวเข็มขัด ใช้คาดทับขอบกระโปรง

(6) ถุงเท้า ชนิดสั้นสีขาว เวลาสวมให้ทับขอบลงไปปรกเพียงข้อเท้า

(7) รองเท้า หนังสีดำแบบนักเรียน ไม่มีลวดลาย หรือรองเท้าผ้าใบสีขาว

## 8.2 เครื่องแบบสมาชิกยุวกาชาดชาย มีส่วนประกอบดังนี้

สมาชิกยุวกาชาดชายให้ใช้เครื่องแบบนักเรียนของโรงเรียนที่ตนสังกัด และติดเครื่องหมายสมาชิกยุวกาชาดที่อกเสื้อเบื้องขวาสูงกว่าระดับอักษรย่อชื่อโรงเรียนเล็กน้อย สวมหมวกทรงอ่อนสีกรมท่า มีเครื่องหมายยุวกาชาดประดับด้านหน้า ค่อนไปทางซ้าย ผูกผ้าผูกคอเช่นเดียวกับสมาชิกยุวกาชาดหญิง

โรงเรียนที่อยู่ในถิ่นกันดาร หากมีสมาชิกที่ไม่สามารถจัดหาเครื่องแบบได้ อนุโลมให้ใช้เครื่องแบบนักเรียน ติดเครื่องหมายสมาชิกยุวกาชาดที่อกเสื้อเบื้องขวาสูงกว่าอักษรย่อชื่อโรงเรียนเล็กน้อย และผูกผ้าผูกคอตามระเบียบของยุวกาชาด ทั้งนี้ให้ได้รับอนุญาตจากนายกยุวกาชาดจังหวัดก่อน และภายหลังอนุญาตแล้วให้นายกยุวกาชาดจังหวัดแจ้งให้กองยุวกาชาดทราบด้วย สำหรับโรงเรียนสังกัดส่วนกลาง ให้ขออนุญาตจากผู้อำนวยการกองยุวกาชาดก่อนเช่นเดียวกัน

## 8.3 เครื่องแบบเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด

### 1. เครื่องแบบเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาดหญิง

มี 2 แบบ

#### แบบที่ 1 ชุดติดกัน ใช้ผ้าสีฟ้าอมเทา แบบเข้ารูป

คอปกเชิ้ตมีสายไหล่ ผ่าอกตลอด มีดุมสี่เดียวกับเสื้อ 4 ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกเล็กน้อย ปลายแขนพับตลอดออกด้านนอกกว้างประมาณ 3 เซนติเมตร มีกระเป๋าบักเครื่องหมายยุวกาชาดกับอนุโลมตามแบบที่กำหนดติดที่อกเสื้อด้านซ้าย กระโปรงแบบเข้ารูปทบตะเข็บกลางตัวทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เข็มขัดใช้ผ้าสีเดียวกับเสื้อกระโปรง กว้าง 3.5 เซนติเมตร มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองลักษณะเช่นเดียวกับของสมาชิกรองทำหนังสือดำหรือสีน้ำตาลแบบหุ้มสันหรือรัดสัน สันสูงไม่เกิน  $2\frac{1}{2}$  นิ้ว ในโอกาสพิเศษให้สวมถุงน่องสีเนื้อ

#### แบบที่ 2 ชุดคนละท่อน เสื้อใช้ผ้าสีฟ้าอมเทาแบบเข้ารูป

คอเบาะ ผ่าอกตลอด มีดุมสี่เดียวกับเสื้อ 4 ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกเล็กน้อย ปลายแขนพับตลอดเช่นเดียวกับแบบที่ 1 กระโปรงใช้ผ้าและสีเช่นเดียวกับเสื้อแบบเข้ารูป ทบตะเข็บกลางตัวทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ยาวคลุมเข่า เข็มขัด และรองเท้ายาวเช่นเดียวกับแบบที่ 1

สำหรับแบบที่สองนี้ ใช้เป็นชุดปฏิบัติการโดยใช้เสื้อสวมกับ กางเกง ขายาว สีสุภาพและให้สวมรองเท้าหนังสีดำเรียบ หุ้มส้น หรือรัดส้น ส้นสูง ไม่เกินสองนิ้วครึ่ง

## 2. เครื่องแบบ เจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชา युวกาชาดชาย

### (1) เสื้อ ใช้ผ้าสีฟ้าอมเทา คอแบบ ปล้อยเอว

ผ่าอกตลอด มีดุมสี่เดียวกับเสื้อ 4 ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกเล็กน้อย ปลายแขนพับคลุม ออกด้านนอก กว้างประมาณ 3 เซนติเมตร แล้วเดินเส้นที่ขอบ มีกระเป๋ารูปแบบเรียบ ติดที่อกเสื้อสองข้าง กระเป๋าด้านซ้ายปักเครื่องหมาย ยูวกาชาดตามแบบที่กำหนด กระเป๋าด้านล่างทั้งสองข้างใหญ่กว่าด้านบน ตรงกึ่งกลางกระเป๋าด้านซ้ายเป็นแถบกว้าง ประมาณ 3 เซนติเมตร ที่ปากกระเป๋ามีใบปกชายกลางแหลมขีดดุมตรงกึ่งกลาง กระเป๋าด้านขวา 1 ดุม ที่เอวเสื้อด้านหลังคาดด้วยผ้าสีเดียวกับเสื้อขนาดกว้าง 4.5 เซนติเมตร ติดดุมข้างละ 1 ดุม ที่ตะเข็บกลางหลังจากผ้าคาดเอวถึงชายเสื้อด้านล่างเปิดผ่าตลอด

### (2) กางเกงขายาวสีสุภาพ

### (3) ถุงเท้าสีสุภาพ

### (4) รองเท้าหนังหุ้มส้นสีดำหรือสีน้ำตาล

## 9. เข็มเครื่องหมาย ยูวกาชาด

### 9.1 เข็มเครื่องหมายสมาชิก ยูวกาชาด

#### (1) เข็มเครื่องหมายสมาชิก ยูวกาชาด ระดับประถมและ

มัธยมศึกษา ทำด้วยโลหะสีเงิน เป็นเข็มกลัดลักษณะกลม ฐานพองาม เส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมาย ยูวกาชาด ส่วนบนของขอบวงกลมสีน้ำเงินมี คำว่า "ยูวกาชาดไทย" และส่วนล่างมีคำว่า Thai R.C.Y. ตรงขอบสีน้ำเงิน มีลายประจำยามสีเงิน ส่วนบนและส่วนล่างสุดของเข็มกลัดเป็นลายกนกสีเงิน

#### (2) เข็มเครื่องหมายหัวหน้าหน่วย ทำด้วยโลหะสีเงิน เป็น

เข็มกลัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ด้านซ้ายเป็นสีแดง



กว้าง 1 เซนติเมตร ถัดมาเป็นเครื่องหมายยูวภาชาขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร ด้านขวาเป็นสีขาวมีคำว่า "หัวหน้าหน่วย" สีแดง

(3) เข็มเครื่องหมายรองหัวหน้าหน่วย ทำด้วยโลหะสีเงิน เป็นเข็มกลัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ด้านซ้ายเป็นสีน้ำเงิน กว้าง 1 เซนติเมตร ถัดมาเป็นเครื่องหมายยูวภาชาขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร ด้านขวาเป็นสีขาวมีคำว่า "รองหัวหน้าหน่วย" สีน้ำเงิน

(4) เข็มเครื่องหมายสำหรับกิจกรรมยูวภาชา

1. เข็มเครื่องหมายปฐมพยาบาล ทำด้วยโลหะสีเงิน เป็นเข็มกลัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 2.5 เซนติเมตร ด้านซ้ายมีเครื่องหมายยูวภาชาบนพื้นสีขาว ด้านขวามีคำว่า "ปฐมพยาบาล" สีเงินบนพื้นสีน้ำเงิน

2. เข็มเครื่องหมายเคหพยาบาล ทำด้วยโลหะสีเงิน เป็นเข็มกลัดรูปหกเหลี่ยมด้านเท่า นูนพองาม ยาวด้านละ 1 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายยูวภาชา ส่วนบนมีคำว่า "เคหพยาบาล" ส่วนล่างมีลายกนก

ผู้ที่จะได้รับเข็มตามข้อ 1 และ 2 จะต้องผ่านหลักสูตรการฝึกอบรม ที่ได้รับอนุมัติให้จัดอบรมจากผู้มีอำนาจ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ สำหรับการเรียนการสอนยูวภาชาในชั้นเรียนตามหลักสูตร ยังไม่มีสิทธิ์ได้เข็มเครื่องหมายนี้

กิจกรรมยูวภาชามีเครื่องหมายลักษณะต่าง ๆ ตามแบบ รูปขนาด และสีของแต่ละวิชา ทำด้วยผ้า มีชื่อวิชาและเลขนระดับสมาชิกยูวภาชา ดังต่อไปนี้

1. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์  
มีรูปแผนที่ประเทศไทยและธงชาติไทย
2. วายน้ำ มีรูปคนว่ายน้ำ
3. การเล่นเกม มีรูปเด็กเล่น
4. จักรยาน มีรูปรถจักรยาน
5. เดินทางไกล มีรูปคนแบกไม้และสะพายย่าม

6. การอยู่ค่าย มีรูปกระโจมและเสาธง
7. มารยาทสังคม มีรูปคนประนมมือ
8. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ มีรูปคนถือไม้กวาด
9. พี่เลี้ยงเด็ก มีรูปคนโอบเด็ก
10. บรรเทาสาธารณภัย มีรูปไฟกำลังไหม้อาคาร
11. วางแผนครอบครัว มีสัญลักษณ์เพศชายและหญิง
12. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรูปมือกับต้นไม้
13. ฝึกบริหารจิต มีรูปคนนั่งสมาธิ
14. พัฒนาคูณลักษณะ มีรูปคนยืนตรง

9.2 การประดับเข็มเครื่องหมายต่าง ๆ ของสมาชิกยุวกาชาดมีดังนี้

- (1) เข็มเครื่องหมายสมาชิกยุวกาชาด เข็มเครื่องหมายหัวหน้าหน่วย หรือรองหัวหน้าหน่วย ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องขวา
- (2) เข็มเครื่องหมายกิจกรรมยุวกาชาดต่าง ๆ ที่ทำด้วยผ้า ให้ประดับที่แขนเสื้อข้างซ้าย
- (3) เข็มเครื่องหมายปฐมพยาบาลและเคหพยาบาล ให้ประดับที่อกเสื้อด้านขวา ต่อจากเข็มเครื่องหมายตาม ข้อ 1
- (4) เข็มเครื่องหมายวุฒิที่ได้รับจากการอบรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการยุวกาชาด ให้นายหมู่ยุวกาชาดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติตามความเหมาะสม

9.3 เข็มเครื่องหมายเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชา ปัจจุบันกำหนดไว้ดังนี้

- (1) เข็มเครื่องหมายผู้นำยุวกาชาด
- (2) เข็มเครื่องหมายผู้บริหารงานยุวกาชาด
- (3) เข็มเครื่องหมายผู้ให้การอบรม เจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด
- (4) เข็มเครื่องหมายผู้สอนว่ายน้ำและผู้สอนสวัสดิภาพทางน้ำ
- (5) เข็มเครื่องหมายปฐมพยาบาลเคหพยาบาล

9.4 เชื้อเครื่องหมายอื่น ๆ ได้แก่ เชื้อเครื่องหมายกรรมการเจ้าหน้าที่  
ยวกาชาดและยวกาชาดอาสาสมัคร

9.5 การประดับเชื้อเครื่องหมายต่าง ๆ

ผู้บังคับบัญชา กรรมการ เจ้าหน้าที่ และยวกาชาดอาสาสมัคร  
ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชายวกาชาด หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ตามข้อ 10.3  
(1) - (5) มาแล้ว ให้ประดับเชื้อเครื่องหมายดังกล่าวที่อกเบื้องขวา ส่วนการประดับ  
เชื้อเครื่องหมายอื่น ๆ ตามข้อ 10.4 นั้น ถ้ามิได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ เจ้าหน้าที่  
ยวกาชาด หรือ ยวกาชาดอาสาสมัคร จะประดับเชื้อเครื่องหมายตาม ข้อ 10.4 มิได้  
กรรมการยวกาชาดทุกระดับให้ประดับเชื้อเครื่องหมายกรรมการ  
ยวกาชาด ถ้ากรรมการผู้นั้นมิได้ผ่านการอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายวกาชาด  
หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง จะประดับเชื้อเครื่องหมายตามข้อ 10.3 (1) -  
(5) มิได้ การประดับเชื้อเครื่องหมายต่าง ๆ ดังกล่าวให้เลือกประดับได้ไม่เกิน 3  
เครื่องหมาย ตามแนวนอนไปทางขวา ตามลำดับการได้รับเชื้อเครื่องหมาย

## 10. การทำความเคารพ

ยวกาชาดทำความเคารพในโอกาสต่อไปนี้

(1) อยู่ในแถวที่เป็นพิธีการให้สวมหมวก และทำความเคารพตามคำสั่ง  
ของผู้บังคับบัญชา

(2) เมื่อสวดมนต์ไหว้พระหรือสงบนิ่ง ให้ถอดหมวก

(3) การถวายความเคารพแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระ  
พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ไม่ว่าจะอยู่ในแถวหรือนอกแถว ให้สวมหมวก  
และถวายความเคารพตามประเพณีนิยม

ในกรณีที่นั่งอยู่กับพื้น ให้ถวายเป็นบังคมหรือหมอบกราบตามกาลเทศะ

(4) อยู่นอกแถว

หญิง ให้ทำความเคารพด้วยการไหว้

ชาย ให้ทำความเคารพด้วยการไหว้ หรือคำนับ

(5) เมื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือเข้าไปในสถานที่อันควรสักการะให้ถอดหมวก และปฏิบัติตามประเพณีนิยม

11. แบบ ยว 1-10

ในการดำเนินงานยุวกาชาดบางกรณีจะต้องปฏิบัติการไปตามขั้นตอน และกรอกข้อความลงไปแบบ ยว. ที่กำหนดไว้เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้

แบบ ยว. 1 คำร้องขอจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดโรงเรียน

แบบ ยว. 2 คำร้องขอแต่งตั้งกรรมการยุวกาชาดโรงเรียน

แบบ ยว. 3 ใบสมัครขอเป็นผู้บังคับบัญชายุวกาชาด

แบบ ยว. 4 ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกยุวกาชาด

แบบ ยว. 5 บัตรประจำตัวสมาชิกยุวกาชาด ใช้เป็นหลักฐานเมื่อออกจากโรงเรียนหรือย้ายโรงเรียน แบ่งออกดังนี้

ยว. 5 บัตรประจำตัวสมาชิกเตรียมยุวกาชาด

ยว. 5 (1) บัตรประจำตัวสมาชิกยุวกาชาด 1

ยว. 5 (2) บัตรประจำตัวสมาชิกยุวกาชาด 2

ยว. 5 (3) บัตรประจำตัวสมาชิกยุวกาชาด 3

ยว. 5 (4) บัตรประจำตัวสมาชิกยุวกาชาด 4

แบบ ยว. 6 คือ แบบวัดผลแนวการจัดกิจกรรมยุวกาชาด แบ่งออกดังนี้

ยว. 6 แบบวัดผลสมาชิกเตรียมยุวกาชาด

ยว. 6 (1) แบบวัดผลยุวกาชาด 1

ยว. 6 (2) แบบวัดผลยุวกาชาด 2

ยว. 6 (3) แบบวัดผลยุวกาชาด 3

ยว. 6 (4) แบบวัดผลยุวกาชาด 4

แบบ ยว. 7 คือ ทะเบียนสมาชิกยุวกาชาด (ลงประวัติของยุวกาชาด ที่ได้เครื่องหมายกิจกรรมต่าง ๆ)

แบบ ยว. 8 คือ แบบรายงานยุวกาชาดประจำปี

แบบ ยว. 9 คือ ใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงยุวกาชาดประจำปี

แบบ ยว. 10 คือ ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมการประชุมอบรม

## 12. การเงินยุวกาชาด

12.1 เงินรายได้ของยุวกาชาดที่มาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้คือ

(1) เงินค่าบำรุงประจำปีของสมาชิกยุวกาชาด (คนละไม่เกิน  
เงิน 10 บาท)

(2) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้ศรัทธาบริจาคเพื่อกิจการยุวกาชาด

(3) เงินและทรัพย์สินที่สมาชิกยุวกาชาดช่วยกันหามาได้

โดยชอบ

(4) รายได้อื่น ๆ

12.2 การจ่ายเงินยุวกาชาดให้จ่ายเพื่อยุวกาชาดและกิจการยุวกาชาด

เช่น

(1) เพื่อจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ในการ

ฝึกอบรมสมาชิกยุวกาชาด

(2) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมสมาชิกยุวกาชาด

(3) ในการทำพิธีเข้าประจำหมู่ และการจัดชุมนุมยุวกาชาด

(4) เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกสถานที่เกี่ยวกับยุวกาชาด

และวัตถุประสงค์ของยุวกาชาด

(5) ในการบำเพ็ญประโยชน์ของสมาชิกยุวกาชาด

(6) เพื่อการจัดกิจกรรมยุวกาชาดที่สภากาชาด กระทรวง

ศึกษาธิการ กองยุวกาชาด จังหวัด อำเภอ หรือโรงเรียนจัดขึ้น

(7) เพื่อจัดพิมพ์ จัดหาเอกสาร วารสาร และเผยแพร่

กิจการยุวกาชาด

(8) ถ้าเป็นเงินที่ได้รับบริจาค ให้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของ

ผู้บริจาค

(9) จ่ายในกรณีอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการยุวกาชาด

### 12.3 การปฏิบัติในการรับเงินและการเก็บรักษาเงิน พอสรุปได้ดังนี้

- (1) เงินค่าบำรุงประจำปีของสมาชิกยูวกาชาด ต้องออกใบเสร็จรับเงิน
- (2) เงินและทรัพย์สินของผู้บริจาค ให้นำยกหมู่ นายกยูวกาชาดอำเภอ นายกยูวกาชาดจังหวัด นายกยูวกาชาดเขตของกรุงเทพมหานคร นายกยูวกาชาดกรุงเทพมหานคร นายกยูวกาชาดเทศบาลนคร นายกยูวกาชาดเทศบาลเมือง ผู้อำนวยการกองยูวกาชาด หรือที่ได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี เป็นผู้รับมอบ โดยให้ออกใบเสร็จรับเงินหรืออนุโมทนาบัตร
- (3) ให้นำฝากธนาคารออมสิน หรือธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ในนามของหมู่ยูวกาชาดโรงเรียน หรือหน่วยงาน แล้วแต่กรณี

### 12.4 การเก็บรักษาและการควบคุมการใช้จ่ายเงิน

ให้คณะกรรมการเก็บและควบคุมการใช้จ่ายเงินยูวกาชาด 3 คน ซึ่งประกอบด้วยนายกหมู่ และกรรมการยูวกาชาดโรงเรียนอีก 2 คน มีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมการจ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จัดทำบัญชีรับจ่าย และแจ้งให้สมาชิกยูวกาชาดทราบ

ในกรณีที่สมาชิกยูวกาชาดกลุ่มหามาได้ ให้นำฝากนายกหมู่ เก็บรักษา ถ้ามีจำนวนเงิน 500 บาท ให้นำฝากธนาคารในนาม "เงินรายได้ยูวกาชาดกลุ่ม..." และคณะกรรมการยูวกาชาดกลุ่มมีหน้าที่วางแผนหารายได้ ควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทำบัญชีรับจ่ายและแจ้งสมาชิกยูวกาชาดในกลุ่มของตนได้ทราบ

### 12.5 อำนาจการสั่งจ่ายเงินยูวกาชาด

- (1) เงินค่าบำรุงประจำปีของสมาชิก และเงินรายได้อื่น ๆ ให้เป็นอำนาจของนายกหมู่สั่งจ่ายได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของรายได้ประจำปี หากมีความจำเป็นจะต้องจ่ายเกินจำนวนดังกล่าวนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการยูวกาชาดโรงเรียนก่อน

(2) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค ให้ผู้รับมอบตามข้อ 13.3 (2) มีอำนาจสั่งจ่ายตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค ถ้าผู้บริจาคมิได้ระบุวัตถุประสงค์ไว้เป็นการเฉพาะ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งจ่ายได้ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(3) เงินรายได้ของยุวกาชาดกลุ่ม ให้นายกหมู่ร่วมกับผู้นำกลุ่มและรองผู้นำกลุ่มของแต่ละกลุ่มเป็นผู้สั่งจ่ายตามแผนงานที่กลุ่มได้กำหนดไว้

12.6 การรายงานการรับจ่ายเงินยุวกาชาดโรงเรียน เมื่อสิ้นปีการศึกษาให้หน่วยงานและสถานศึกษาจัดทำรายงานการรับจ่ายเงินยุวกาชาดประจำปี โดยกรอกแบบ ยว.8 เสนอ ตามลำดับดังนี้

(1) หมู่ยุวกาชาดในสถานศึกษา

ส่วนภูมิภาค เสนอยุวกาชาดอำเภอหรือจังหวัดแล้วแต่กรณี  
สังกัดกรุงเทพมหานคร เสนอเขต (ของ กทม.)  
ส่วนกลาง เสนอกองยุวกาชาด ภายในเดือนกุมภาพันธ์  
ของทุกปี

(2) ยุวกาชาดอำเภอ เสนอยุวกาชาดจังหวัด

ยุวกาชาดเขตของกรุงเทพมหานคร เสนอยุวกาชาด  
กรุงเทพมหานคร ภายในเดือนมีนาคม ของทุกปี

(3) ยุวกาชาดจังหวัด ยุวกาชาดเทศบาลนคร ยุวกาชาด

กรุงเทพมหานคร ส่งกองยุวกาชาด ภายในเดือนเมษายน  
ของทุกปี

(4) กองยุวกาชาด เสนอสภากาชาดไทย ภายในเดือน

พฤษภาคม

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานยุวกาชาดในโรงเรียน จะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของยุวกาชาดตามข้อบังคับสภากาชาดไทย และจะต้องยึดตามข้อบังคับและข้อระเบียบสภากาชาดไทยว่าด้วยยุวกาชาด แต่จากผลการวิจัยของ สุรินทร์ วชิรมนตรี (2529) ซึ่งทำการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการสอน

บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร  
 ยวภาษา และครูผู้สอนยวภาษา จำนวน 360 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับ  
 บุคลากรในการเรียนการสอนยวภาษา คือ ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ  
 ระเบียบข้อบังคับของยวภาษา จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนกิจกรรมยวภาษา  
 ควรที่จะได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อระเบียบและข้อบังคับยวภาษาเพื่อจะได้  
 นำไปปฏิบัติและจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของยวภาษา

### 3. ด้านการเรียนการสอน

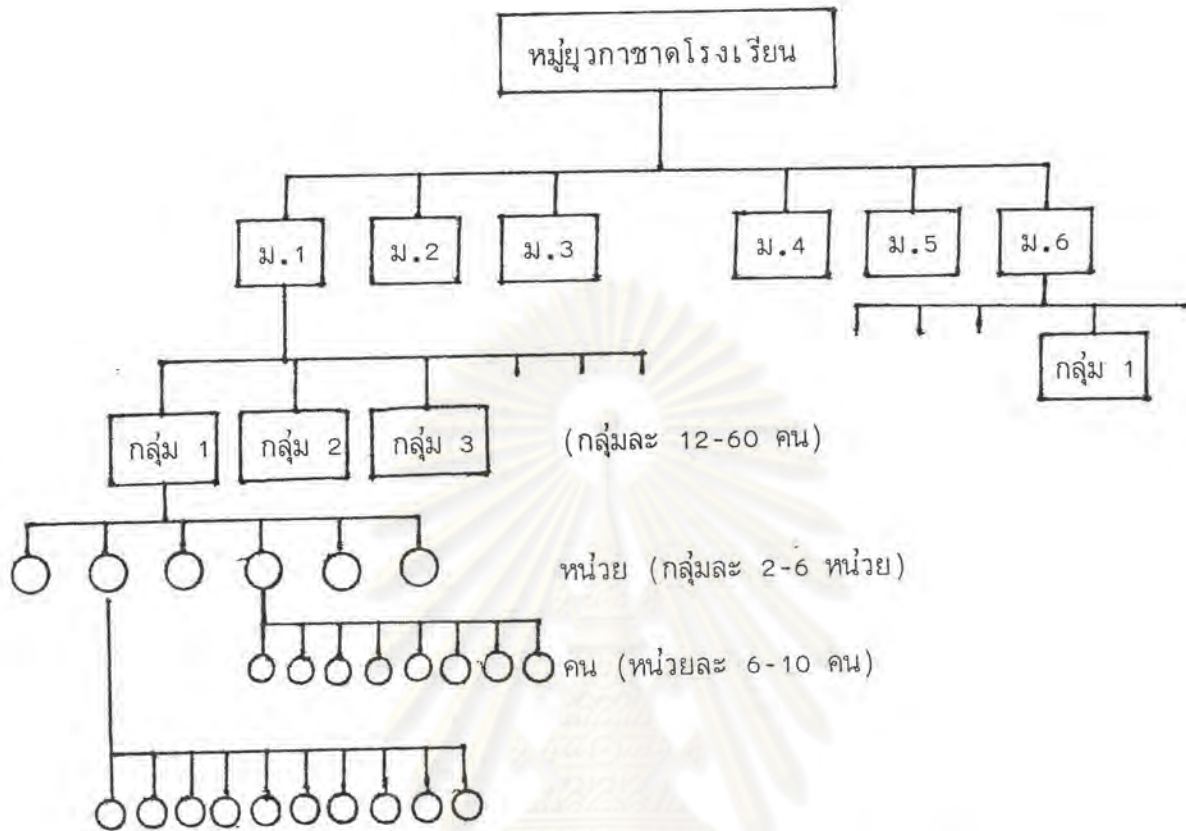
การจัดการเรียนการสอน สมณ อมรวิวัฒน์ (2526) กล่าวไว้ว่า "เป็น  
 ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตร ไปใช้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย คือ ครูใหญ่  
 ครู นักเรียน และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน" ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีบทบาทส่งเสริม  
 และสนับสนุนให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะครูผู้สอนจะมีบทบาทมากที่สุด

การจัดการเรียนการสอนยวภาษา หลักสูตรกำหนดว่า การเรียนกิจกรรม  
 ยวภาษานั้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และการจัดการเรียนการสอนยวภาษา  
 จะให้ได้ผลดีนั้น กรมพลศึกษา (2533) ได้เสนอแนวทางการสอนแก่ครู ดังนั้นก่อนจะ  
 ทำการสอน ครูควรจะทำประวัติภาษาเป็นการชักชวนให้เด็กเลื่อมใส ศรัทธาและ  
 เห็นประโยชน์ของการเป็นสมาชิกยวภาษา ครูควรที่จะเน้นถึงประโยชน์ของการเป็น  
 สมาชิกยวภาษา โดยการนำตัวอย่างกิจกรรมต่าง ๆ ที่ภาษาและยวภาษาได้ให้  
 บริการแก่บุคคลในชุมชนของตนเอง และในการสอนกิจกรรมยวภาษานั้นให้ปฏิบัติ  
 ตามวิธีการของยวภาษาซึ่งจัดให้มีการจัดชั้นเรียนและเสนอวิธีการสอนยวภาษาไว้  
 ดังนี้

#### การจัดชั้นเรียน

ในโรงเรียนที่ได้ขอตั้งหมู่ยวภาษาเป็นหมู่ยวภาษาโรงเรียนแล้ว ได้กำหนด  
 ว่าในแต่ละโรงเรียนมีหมู่ยวภาษาได้เพียง 1 หมู่ สำหรับการจัดชั้นเรียนนั้นให้แยก  
 การเรียนออกไปตามลำดับชั้น





ในการดำเนินการสอนนั้นควรจะดำเนินการสอนเป็นกลุ่มตามชั้นเรียน โดยมีครูผู้นำกลุ่ม และรองผู้นำกลุ่มเป็นผู้สอน หรืออาจจะเชิญครูจากโรงเรียนอื่นมาช่วยสอน สำหรับวิธีการสอนนั้น ก่อนทำการสอนทุกครั้งควรจะทำพิธีเปิดการเรียนการสอนตามวิธีที่ได้ฝึกอบรมมา (กรมพลศึกษา, 2531)

#### หลักการสอนและวิธีสอนยุวภาษา

การสอนวิชายุวภาษาเป็นการฝึกให้สมาชิกมีความรู้ และมีทักษะในการเป็นสมาชิกที่ดีในครอบครัว รู้จักอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข และรู้จักอยู่ดีกินดีตามฐานะของตน รู้จักนำความรู้ความสามารถของตนที่มีอยู่ไปใช้เพื่อตนเองและผู้อื่น อันเป็นการสนองเจตนารมณ์ตามอุดมการณ์ของยุวภาษาที่ว่า

1. เพื่อฝึกอบรมให้สมาชิกมีอุดมคติในศานติสุข มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องการรักษาอนามัยของตนเองและของผู้อื่น (Education for Peace and Good Health)

2. รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น และทำตนให้เป็นพลเมืองดี  
(Good Service)

3. มีใจเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ทั่วไป หรือมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลอื่น  
(International Friendship)

การสอนยูวภาษาควรยึดหลัก ดังนี้

1. กระบวนการหมู่พวก เป็นหัวใจของวิชายูวภาษา มีกิจกรรมเป็นส่วนประกอบที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน คือ การทำงานร่วมกัน มีการแบ่งสมาชิกยูวภาษาออกเป็นหน่วยและกลุ่ม เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างทั่วถึง โดยมอบให้แต่ละหน่วยมีความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นการฝึกให้รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักทำงานร่วมกัน รู้จักช่วยเหลือตนเองมิให้เป็นภาระแก่ผู้อื่น รู้จักรับผิดชอบ ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อันเดียวกัน ถือว่าการเรียนรู้เกิดจากการได้เข้าร่วมสัมพันธ์

การจัดระบบหมู่ หรือกระบวนการหมู่พวกนี้ นำไปใช้ได้ 2 อย่าง

1.1 จัดระบบหมู่ในกิจกรรม เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ การอยู่ค่ายพักแรม การเดินทางไกล ฯลฯ ควรจะให้สมาชิกหลายระดับมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน เพื่อเป็นการฝึกให้สมาชิกได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.2 จัดระบบหมู่ในการเรียนการสอน สมาชิกยูวภาษาควรคำนึงถึงความพร้อมของสมาชิกที่จะเข้ารับการสอนให้อยู่ในระดับเดียวกัน หรือวัยใกล้เคียงกัน จึงจะได้ผล มิฉะนั้นจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายอันเนื่องมาจากมีความพร้อมแตกต่างกัน เช่น สมาชิกอยู่ในชั้นเดียวกันก็ควรจัดเป็นหน่วยหรือกลุ่มเดียวกัน

ผลจากการนำกระบวนการหมู่พวกเข้าไปใช้ในการเรียนการสอน สมาชิกจะมีความรับผิดชอบร่วมกัน และจะทำให้เกิด

(1) ความพร้อมเพรียง พฤติกรรมที่สมาชิกแสดงออกจะทำให้เกิดรูปกระบวนการ ทำงานเป็นหมู่คณะ มีจุดมุ่งหมายของงานอันเดียวกัน และประสานสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน

(2) ทำให้เกิดระเบียบวินัย นอกจากสมาชิกจะรู้จักรักษาวินัยของตนเองแล้ว ยังต้องรักษาวินัยของหน่วยอีกด้วย ซึ่งจะนำไปสู่การรักษาระเบียบวินัยของสังคม หรือกฎหมายบ้านเมืองต่อไป

(3) รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม ปฏิบัติงานโดยสำนึกถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง

จากการนำหลักกระบวนการหมู่พวกมาใช้ในการเรียนการสอน จะทำให้สมาชิกรู้จักปรับตัวเองให้เข้ากับผู้อื่น จะทำอะไรก็ต้องปรึกษาหารือและฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ก่อนที่จะมีการตัดสินใจว่าจะทำอะไร อย่างไร สมาชิกบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไปยอมปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ยาก แต่เมื่อมีความเข้าใจในระบบหมู่ แต่ละคนมีความสำคัญในฐานะเป็นองค์ประกอบของกลุ่มในการทำงาน หันมารับฟังความคิดเห็นของส่วนรวมก็จะสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับผู้อื่นได้ รู้บทบาทและหน้าที่ของตน

2. ครูควรวางโครงการทั้งระยะสั้นและระยะยาว ที่จะนำเรื่องใดมาปฏิบัติ เพื่อให้สมาชิกมีทักษะเพิ่มขึ้น ให้รู้จักเป็นผู้สังเกตผลเลิศในการทำงาน ครูจะต้องวางแผนงานพร้อมกับสมาชิกเพื่อให้สมาชิกได้รู้จักวัตถุประสงค์ของบทเรียนแต่ละบท และร่วมมือด้วยกันอย่างจริงจัง

3. การเรียนการสอนเน้นหนักไปในทางปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญให้มีความคิดสร้างสรรค์และสนุกสนาน ควรใช้เพลงและเกมแทรกพอสมควร โดยเฉพาะเด็กเล็กควรใช้เพลงและเกมประกอบการสอนให้มาก คือครูต้องใช้จิตวิทยาการศึกษาประกอบ

4. ฝึกการบำเพ็ญประโยชน์ตามอุดมการณ์ของยุวกาชาด ควรหาโอกาสสอดแทรกในบทเรียนและรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยเหลือกิจการงานของโรงเรียนและช่วยบำเพ็ญประโยชน์นอกโรงเรียน ตามความสามารถของสมาชิกและความต้องการของโรงเรียนตลอดจนท้องถิ่น

5. ควรใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ เช่น รูปภาพ หรืออื่น ๆ เท่าที่จะสามารถหาได้มาประกอบการสอนให้มาก

6. การสอนวิชาแต่ละหมวด เช่น สุขศึกษา ปฐมพยาบาล สวัสดิศึกษา และโภชนาการ ควรสอนให้ติดต่อกันจนจบเนื้อหาของแต่ละวิชา แล้วประเมินผลเป็นตอน ๆ ก่อนที่จะทำการสอนวิชาอื่น ๆ ต่อไปซึ่งจะได้ผลมากกว่าที่จะสอนวิชาหนึ่งแล้ว วันไปหลายสัปดาห์เพื่อจะสลับกับวิชาอื่นแล้วกลับมาสอนใหม่อีก ทั้งนี้ ย่อมอยู่ในดุลพินิจของโรงเรียนว่าจะสอนวิชาอะไรก่อนหลัง การวัดผลหลาย ๆ ครั้ง จะได้ผลดีกว่าการวัดผลเพียงครั้งเดียว

7. ควรหาโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ การศึกษาในห้องเรียนนั้นไม่เพียงพอ เพราะไม่ใช่ประสบการณ์ตรงควรจัดให้เหมาะสมกับเวลาระยะทาง และงบประมาณ

8. ส่งเสริมความเจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน แสวงหาช่องทางที่จะกระตุ้นให้เกิดความคิดและปฏิบัติการในทางสร้างสรรค์ ทั้งให้เกิดซาบซึ้งในผลงาน ความสำเร็จของตนและหมู่คณะ

9. จัดให้สมาชิกยูวกาชาดไปอยู่ค่ายพักแรม

ในการสอนยูวกาชาดทุกครั้งไม่ว่าจะสอนแบบใด ก่อนที่ครูจะทำการสอน ควรให้มีพิธีเปิดการเรียนการสอนก่อน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกยูวกาชาดมีความกระตือรือร้น และตระหนักถึงสภาวะของตนว่าขณะนี้ เป็น "ยูวกาชาด" จะได้เกิดเป็นศูนย์รวมทางด้านจิตใจของยูวกาชาดทั้งหลาย

และเมื่อแยกย้ายกันไปเรียนจนครบตามกำหนดแล้ว ให้มาทำพิธีปิดการเรียนการสอนอีกครั้งหนึ่ง

#### วิธีสอนยูวกาชาด

การที่จะใช้วิธีการสอนแบบใดให้ได้ผลนั้น ให้คำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนประกอบด้วย เช่น ต้องการให้สมาชิกยูวกาชาดเกิดความกล้า ในการแสดงความคิดเห็น ก็ใช้แบบอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) หรือหากจะให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ก็ใช้แบบระดมสมอง (Brain Storming) หากต้องการให้เกิดซาบซึ้งเลื่อมใสศรัทธา เช่น วิชาการกาชาด ก็ใช้แบบบทบาทสมมติ (Role Playing) หรือต้องการสอนให้สมาชิกสามารถนำไปใช้ได้ก็ใช้วิธีการปฏิบัติ (Practice) โดยครูสาธิตให้ดูก่อน

และสมาชิกวุฒวภาษาชาติปฏิบัติตาม เช่น วิชาปฐมพยาบาล เคหพยาบาล ในที่นี้ขอเสนอแนะ การสอนแบบฐาน (Point Method) และการสอนแบบกระท่อม (Clinic Method) ซึ่งเป็นการสอนแบบหนึ่งในหลายแบบที่ครู อาจารย์ จะพิจารณานำไปใช้

#### 1. การสอนแบบฐาน (Point Method)

ในการสอนแบบนี้จะแบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ ประมาณ 20 คน ทั้งนี้ ไม่ควรเกิน 4 กลุ่ม แล้วจัดให้เข้าเรียนตามฐานที่กำหนด

สมมติว่าจะเรียนวิชาปฐมพยาบาล ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดหรือฐานให้เรียนตามหัวข้อที่มีความประสงค์จะให้สมาชิกวุฒวภาษาชาติ ได้ฝึกภายในกำหนดเวลา ดังตัวอย่าง

- ฐานที่ 1 ให้เรียน วิธีพันแผลโดยใช้ผ้าสามเหลี่ยม
- ฐานที่ 2 ให้เรียน การเข้าฝือกชั่วคราว
- ฐานที่ 3 ให้เรียน การขนย้ายผู้ป่วย
- ฐานที่ 4 ให้เรียน การทำสลิง

การเปลี่ยนจุดหรือเปลี่ยนฐานเรียนของสมาชิกแต่ละกลุ่ม ให้เวียนตามเข็มนาฬิกา ดังรูป



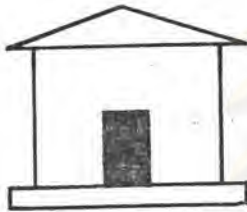
ผู้เรียนที่เรียนในแต่ละฐานจะเปลี่ยนฐานเมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดหมดเวลา ทั้งนี้ไม่ควรเกินฐานละ 15 นาที โดยวิธีทุกกลุ่มจะต้องเรียนครบทั้ง 4 ฐาน การเข้าเรียน หรือเลิกเรียนตามฐานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวิธีการในพิธีเปิด-ปิด การเรียนการสอนวิชาวุฒวภาษาชาติ

เมื่อสมาชิกแต่ละกลุ่มเรียนหรือฝึกครบทั้ง 4 ชั้นแล้ว ให้มีการทดสอบเพื่อดูว่าในการแยกย้ายไปเรียนนั้น สมาชิกมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ และได้ผลเพียงใดก่อน และหลังทดสอบควรมีเพลง เกมที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอนสอดแทรกด้วย

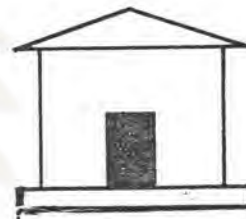
## 2. การสอนแบบกระท่อม

การเตรียมงาน

ให้สร้างกระท่อมอย่างน้อย 5 หลัง มุมใดมุมหนึ่งของสนาม ดังนี้



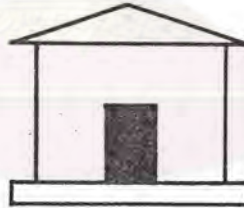
กระท่อมที่ 1 ครูที่ปรึกษา



กระท่อมที่ 2 ครูวัดผล



กระท่อมที่ 3



กระท่อมที่ 4



กระท่อมที่ 5

(กรมพลศึกษา, 2533)

กระท่อมที่ 1 จัดไว้สำหรับครูที่ปรึกษา

กระท่อมที่ 2 จัดไว้สำหรับครูวัดผล

กระท่อมที่ 3-4-5 เป็นกระท่อมที่เตรียมไว้สำหรับสมาชิกได้ศึกษา

ในกระท่อมที่ให้สมาชิกศึกษานี้ จะต้องเตรียมอุปกรณ์ให้ครบครัน เช่น ถ้าจะสอนเกี่ยวกับประวัติศาสดา จะต้องมืหนังสือคู่มือ ภาพประกอบ เพียงพอที่จะให้สมาชิกได้ศึกษา

การจัดให้เข้าเรียน

1. แบ่งสมาชิกออกเป็นหน่วย ๆ
2. หน่วยใดจะเข้าศึกษากระท่อมใดก่อนก็ได้ แต่ต้องไปทั้งหน่วย
3. ถ้าหน่วยใดไม่เข้าใจ ก็ให้หัวหน้าหน่วยไปสอบถามกระท่อมที่ 1

(ครูที่ปรึกษา) แล้วนำมาชี้แจงให้สมาชิกในหน่วยทราบ

4. เมื่อศึกษากระท่อมใดเข้าใจแล้วให้ไปทดสอบที่กระท่อมที่ 2 (ครูวัดผล)
5. ไปศึกษากระท่อมอื่น ๆ ต่อไปจนครบ

หมายเหตุ วิธีสอนแบบนี้เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีสนามกว้างขวางและอุปกรณ์การสอนครบและควรใช้กับสมาชิกยุวกาชาดระดับ 3 ขึ้นไป

ในการสอนยุวกาชาดทุกครั้ง ไม่ว่าจะสอนแบบใด ก่อนที่ครูจะทำการสอน ควรให้มีพิธีเปิดการเรียนการสอนก่อน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกยุวกาชาดมีความกระตือรือร้น และตระหนักถึงสภาวะของตนว่าขณะนี้ เป็น "ยุวกาชาด" จะได้เกิดเป็นศูนย์รวมทางด้านจิตใจของยุวกาชาดทั้งหลาย และเมื่อแยกย้ายกันไปเรียนจนครบตามกำหนดแล้ว ให้มาทำพิธีปิดการเรียนการสอนอีกครั้งหนึ่ง (กรมพลศึกษา, 2533)

#### พิธีเปิด-ปิด การเรียนการสอนยุวกาชาด

##### ก. พิธีเปิดการเรียนการสอนยุวกาชาด

1. เรียกสมาชิกเข้าแถวครึ่งวงกลมหน้าเสาธง

มีเสาธงยุวกาชาดในการนี้โดยเฉพาะ 1 เสา แยกจากเสาธงชาติ

ให้ผู้นำกลุ่ม หรือรองผู้นำกลุ่ม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นพิธีกร ยืนที่

บริเวณหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงพอสมควร ใช้สัญญาณมหาด "เรียกทั้งหมด"

พร้อมกับทำสัญญาณมือ "แถวครึ่งวงกลม" ให้สมาชิกยุวกาชาดเข้าแถวเป็นรูปครึ่งวงกลม

หน่วยแรกอยู่ทางซ้ายมือและหน่วยสุดท้ายอยู่ทางขวามือของพิธีกร แต่ละหน่วยยืนห่างกัน

ประมาณ 1 ก้าว สมาชิกภายในหน่วยห่างกัน 1 ช่วงศอก หัวหน้าหน่วยอยู่ขวามือ

รองหัวหน้าหน่วยอยู่ซ้ายสุดในแถวของหน่วย หัวหน้าหน่วยหน่วยแรกและรองหัวหน้าหน่วยหน่วยสุดท้ายยืนอยู่แนวเดียวกับพิธีกร และห่างจากพิธีกรมีระยะเท่ากัน ผู้นำกลุ่มและรองผู้นำกลุ่ม ที่จะทำการสอน เข้าแถวหน้ากระดานหลังเสาธงหันหน้าไปทางสมาชิก



(กรมพลศึกษา, 2533)

## 2. ชักธงยูวาทชาติขึ้นสู่ยอดเสา

พิธีกรสั่งให้ผู้แทนหน่วยบริการ 2 คน ออกมาชักธงยูวาทชาติ โดยยืนอยู่ห่างจากฐานของเสาธงพอประมาณ ผู้ที่อยู่ทางขวามือมั้ง "ตรง" คนที่อยู่ด้านซ้ายมือไปปลดเชือกที่เสาธง และทำหน้าที่เป็นผู้ชักธง ให้ธงขึ้นทางขวามือของผู้ชัก ขณะที่ธงขึ้นเชือกจะต้องดึงอยู่เสมอ

พิธีกรสั่ง "เตรียมเชิญธงยูวาทชาติทั้งหมดตรง", ให้สมาชิกทุกคนยืนตรงเคารพธงยูวาทชาติ โดยไม่ต้องร้องเพลงใด ๆ ทั้งสิ้น ให้ผู้ทำหน้าที่ชักธง ชักธงขึ้นทันทีจนสุดยอดเสาธง

เมื่อชักธงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ที่อยู่ทางขวามือสั่ง "ขวามือ" แล้วกลับไปเข้าแถวตามเดิม ขณะเดียวกันสมาชิกทุกคนยังอยู่ในท่าตรง และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป



### 3. สงบนิ่ง

พิธีกรรม "สงบนิ่งเพื่อระลึกถึง...ปฏิบัติ" ถ้าสวมหมวก ให้ทุกคน ถอดหมวกด้วยมือขวา และใช้มือขวาพับมือซ้ายไว้ข้างหน้า ต่ำกว่าระดับเอว ก้มศีรษะ เล็กน้อย โดยกิริยาสำรวม เป็นเวลา 1 นาที พิธีกรรม "พัก" ทุกคนสวมหมวก (ถ้ามี)

การสงบนิ่ง อาจระลึกถึงผู้มีพระคุณทั่ว ๆ ไป หรือผู้มีพระคุณต่อ กิจการกาชาดและยุวกาชาด



### 4. กล่าวคำปฐิญาณตนยุวกาชาด

พิธีกรรม "ทั้งหมด ตรง กล่าวคำปฐิญาณตน" ให้ทุกคนกล่าวคำปฐิญาณตน พร้อม ๆ กัน ดังนี้

- ข้อ 1 ข้าฯ จะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
  - ข้อ 2 ข้าฯ จะเป็นมิตรกับคนทั่วไป และจะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
  - ข้อ 3 ข้าฯ จะรักษานาม譽ของตนเอง และส่งเสริมนาม譽ของผู้อื่น
- เมื่อกกล่าวจบ พิธีกรรม "พัก"

## 5. ตรวจและรายงาน

ให้ผู้นำกลุ่ม หรือรองผู้นำกลุ่ม หรือครูผู้สอน หรือหัวหน้าหน่วย ทำการตรวจก็ได้ ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยทำหน้าที่ตรวจ รองหัวหน้าหน่วยต้องขึ้นมาปฏิบัติหน้าที่แทน

พิธีกรสั่ง "ให้ผู้นำกลุ่ม ครูผู้สอน ตรวจความสะอาดของสมาชิก-ปฏิบัติ" (อาจสั่งให้ตรวจร่างกายทั้งหมด หรือเฉพาะบางส่วน เช่น เล็บมือ ผม ตา ผิวหนัง ฯลฯ) ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตรงไปยังแถวของสมาชิก แล้วไปยืนอยู่ตรงหน้าหัวหน้าหน่วยห่างประมาณ 3 ก้าว หัวหน้าหน่วยสั่ง "หน่วยสี...ตรง" แล้วก้าวออกมาข้างหน้า 1 ก้าว รายงานว่า "หน่วยสี...มีสมาชิก...คน ชาย...คน หญิง...คน (หรือชายทั้งหมดหรือหญิงทั้งหมด) พร้อมทั้งจะรับการตรวจแล้วค่ะ (ครับ)" แล้วถอยหลังกลับไปเข้าแถวตามเดิม หัวหน้าหน่วยสั่ง "พัก"

ผู้ตรวจเริ่มตรวจหัวหน้าหน่วยก่อน ให้หัวหน้าหน่วยยืนตรงโดยอัตโนมัติ ขณะที่ผู้ตรวจกำลังตรวจอยู่ ถ้ามีความจำเป็นจะต้องตรวจด้านหลัง ผู้ตรวจสั่ง "หัวหน้าหน่วยกลับหลังหัน" เมื่อตรวจด้านหลังเสร็จแล้ว ผู้ตรวจสั่งให้กลับหลังหันอีกครั้งหนึ่ง ตรวจเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ตรวจเดินไปตรวจสมาชิกคนต่อ ๆ ไปจนครบ ในลักษณะสับเท้า ไปด้านข้างทางขวามือ และหัวหน้าหน่วยจะต้องเดินตามไปข้าง ๆ ลักษณะเดียวกับผู้ตรวจ โดยอยู่ด้านซ้ายมือของผู้ตรวจ ขณะที่ผู้ตรวจเดินผ่านไปทีคนใดให้คนนั้นทำท่าตรงโดยอัตโนมัติ เมื่อผู้ตรวจผ่านไปแล้วก็ให้ผู้นั้นพักโดยอัตโนมัติ เช่นเดียวกัน สำหรับสมาชิกคนอื่น ๆ ผู้ตรวจไม่ต้องสั่งกลับหลังหันเมื่อตรวจด้านหน้าเสร็จแล้วก็เดินอ้อมไปตรวจด้านหลังด้วย

ในกรณีสถานที่จำกัดไม่สามารถเดินอ้อมไปตรวจด้านหลังได้ ให้ผู้ตรวจสั่ง "ทั้งหมดกลับหลังหัน"

ถ้าหัวหน้าหน่วยเป็นผู้ตรวจ เมื่อได้รับคำสั่งให้หัวหน้าหน่วยก้าวออกมาข้างหน้าประมาณ 3 ก้าว แล้วกลับหลังหัน ขณะเดียวกันให้รองหัวหน้าหน่วยวิ่งอ้อมด้านหลังแถวมาทำหน้าที่แทนหัวหน้าหน่วย การตรวจให้ปฏิบัติเหมือนผู้นำกลุ่ม ครูผู้สอน ตรวจทุกประการ

เมื่อตรวจเสร็จแล้ว ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยกลับเข้าที่เดิม สั่ง "หน่วยสี่...ตรง ขอขอบคุณค่ะ (ครับ) และสั่ง "พัก" ครั้นแล้วผู้ทำหน้าที่ตรวจสิ่งไป เข้าแถวหน้ากระดานหน้า พิธีกรให้คนแรกยืนตรงหน้าพิธีกร ห่างจากพิธีกรประมาณ 3 ก้าว ตามลำดับก่อนหลัง แล้วรายงานผลการตรวจทีละคน โดยพิธีกรสั่งให้รายงาน การตรวจ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ไปตรวจที่อยู่หัวแถวรายงานก่อนและต่อมาทีละคน ๆ โดยพิธีกรเดินสไลด์ไปทางขวาทีละก้าวรับรายงานจนครบ การรายงานต้องก้าวออกมา ข้างหน้า 1 ก้าว ในทำยืนตรงและรายงานผลการตรวจว่า "ตามที่ได้รับมอบหมาย ให้ไปตรวจสมาชิกหน่วยสี่...ปรากฏว่า...และได้แนะนำให้แก่ไข่มแล้วค่ะ (ครับ)" หรือ "ตามที่ได้รับมอบหมายให้ไปตรวจหน่วยสี่...ปรากฏว่าเครื่องแต่งกายเรียบร้อย ดีค่ะ (ครับ)" เมื่อรายงานเสร็จแล้วให้ถอยหลังกลับที่เดิมก่อน ยืนรอจนกว่าจะรายงาน ครบทุกคนแล้ว พิธีกรกล่าวขอบคุณ และสั่งกลับเข้าที่เดิม คนที่อยู่หัวแถวสั่ง "ทั้งหมด ตรง ขวาหัน" และวิ่งกลับที่เดิม

#### 6. น้คหมายและชี้แจง

พิธีกรอธิบายถึงการให้สมาชิกทุกคน เข้าใจก่อนที่จะแยกย้ายกันไปตาม คำสั่ง (อาจจะมีการเล่นเกมหรือร้องเพลงก่อนที่จะเข้าเรียนก่อนก็ได้ ให้คำนึงถึง ความเหมาะสม)

การชี้แจงในการเข้าเรียนและเลิกเรียนแต่ละครั้ง หรือแต่ละจุด หรือแต่ละฐานนั้น ให้สมาชิกทำความเข้าใจกับผู้สอนทุกครั้ง โดยปฏิบัติดังนี้ เมื่อไปถึง ที่เรียนให้สมาชิกทุกคน เข้าแถวหน้ากระดานเป็นหน่วยสี่ซ้อน ๆ กัน ก็แถวก็ได้ ขึ้นอยู่กับ จำนวนหน่วยสี่มากหรือน้อย ให้หัวหน้าหน่วยแถวแรกยืนตรงกับผู้สอน และห่างจากผู้สอน ประมาณ 3 ก้าว เมื่อเข้าแถวเสร็จเรียบร้อยแล้ว หัวหน้าหน่วยสี่แถวแรกเป็นผู้แทนสั่ง "ทั้งหมด ตรง" (ในกรณีหลายหน่วยสี่) และก้าวออกมาข้างหน้า 1 ก้าว รายงานว่า "สมาชิกทั้งหมดพร้อมที่จะเรียนแล้วค่ะ (ครับ)" หัวหน้าหน่วยถอยกลับเข้าที่เดิม และ สั่ง "พัก"

หลังจากนั้นก็ดำเนินการสอน เมื่อหมดเวลาแล้วก็เปลี่ยนไปเรียน ที่ฐานอื่นต่อไป ก่อนไปต้องแสดงความขอบคุณต่อผู้สอน โดยทุกคนเข้าแถวตามเดิมให้

เรียบร้อย แล้วผู้แทนคนเดิมสั่ง "ทั้งหมด ตรง" ไม่ต้องก้าวออกมา และพูดว่า "ขอบคุณค่ะ (ครับ)" และสั่ง "ขวาหัน" สมาชิกทุกคนวิ่งไปฐานอื่นต่อไป

ในกรณีเรียนในห้องเรียน ให้ใช้วิธีการแบบยูวภาษาชาติคือมีการร้องเพลง "ยินดีที่รู้จัก" หรือ "สวัสดิยูวภาษาชาติ" ก่อนการเรียนและร้องเพลง "ขอบคุณ" เมื่อจบชั่วโมงเรียน

เมื่อชี้แจงเสร็จเรียบร้อยแล้ว พิธีกรสั่ง "ทั้งหมดตรง...แยกแถว" สมาชิกทุกคนทำขวาหัน แยกย้ายไปตามคำชี้แจงทันที

ข. พิธีปิดการเรียนการสอนยูวภาษาชาติ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. เรียกสมาชิกเข้าแถวครึ่งวงกลมหน้าเสาธง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ก.1 ทุกประการ
2. ตรวจสอบความสะอาดเรียบร้อย และรายงานให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ก.5 ทุกประการ
3. นัดหมาย และชี้แจง ให้พิธีกรนัดหมายและชี้แจงเรื่องการเรียนการสอนในคราวต่อไป
4. ชักธงยูวภาษาชาติลง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับข้อ ก.2 ทุกประการ แต่เป็นการชักธงยูวภาษาชาติลง
5. เลิกแถว พิธีกรสั่ง "เลิกแถว" ทุกคนทำขวาหัน แยกย้ายกันไป

หมายเหตุ ในกรณีสถานที่จำกัด อาจจัดแถวตามความเหมาะสม

ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยูวภาษาชาติจะให้ได้ผลตามความมุ่งหมายนั้น จะต้องจัดอบรมควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้เพราะการฝึกอบรมคือ ขบวนการที่จะทำให้บุคคลเกิดความรู้ความเข้าใจ เจตคติและทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนทำให้บุคคลนั้นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้กิจกรรมวิชาพิเศษบางวิชา ยังกำหนดไว้ว่า ผู้ที่จะผ่านและได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษต้องผ่านการอบรม เช่น การอยู่ค่ายพักแรม การปฐมพยาบาล และเคหพยาบาล เป็นต้น เพื่อต้องการเน้นให้สมาชิกเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ให้รู้จักการอยู่ร่วมกันตามขบวนการหมู่พวก

เพื่อสมาชิกจะได้นำไปใช้เกี่ยวกับชีวิตประจำวันต่อครอบครัวและชุมชนต่อไป ( กรมพลศึกษา, 2533) จึงเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับพิธีการทางยูวกาชาดในการอยู่ค่ายพักแรม อันเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนยูวกาชาด ดังนี้

#### พิธีรอบเสาธง

1) ระหว่างที่อยู่ค่ายพักแรม ให้ทำพิธีรอบเสาธงในสนามเวลาประมาณ 08.00 น. ทุกวัน

2) ขั้นตอนพิธีรอบเสาธงในสนาม ให้เรียงตามลำดับ ดังนี้

- (1) ชักธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา
- (2) สวดมนต์
- (3) สงบนิ่ง
- (4) ผู้อำนวยการฝึกอบรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย รับรายงานการตรวจเยี่ยม สรุปผลการรายงาน และมอบธงมาตรฐาน เล็กให้แก่หน่วยที่ได้รับคะแนนถึงเกณฑ์มาตรฐาน

(5) ชักธงมาตรฐานใหญ่ขึ้นสู่ยอดเสา (ถ้ามี)

(6) มอบเครื่องหมายบริการให้แก่หน่วยบริการ

(7) พิธีกรชี้แจง นัดหมาย และสั่งแยกแถว

#### พิธีรอบเสาธง

1. พิธีกรเรียกแถวครึ่งวงกลมบริเวณหน้าเสาธง ผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดเข้าแถวเป็นรูปครึ่งวงกลมเรียงลำดับตามหน่วย หน่วยบริการทางซ้ายมือ และหน่วยสุดท้ายอยู่ทางขวามือของพิธีกร แต่ละหน่วยยืนห่างกันประมาณ 1 ก้าว แต่ละคนในหน่วยห่างกัน 1 ช่วงศอก หัวหน้าหน่วยอยู่ทางขวาของแถว รองหัวหน้าหน่วยอยู่ท้ายแถวเสมอ หัวหน้าหน่วยของหน่วยบริการกับรองหัวหน้าหน่วยของหน่วยสุดท้ายยืนอยู่แนวเดียวกับพิธีกร และอยู่ห่างจากพิธีกรในระยะเท่ากัน ผู้อำนวยการฝึกอบรมวิทยากร ยืนอยู่หลังเสาธงเป็นแถวหน้ากระดาน ผู้อำนวยการฝึกอบรมอยู่กลางแถว เมื่อจัดแถวเรียบร้อยแล้ว พิธีกรมายืนด้านขวามือหรือซ้ายของเสาธง ตามแผนผัง



(กรมพลศึกษา, 2533)

สำหรับวันต่อ ๆ ไปให้หน่วยบริการมายืนหัวแถวเป็นหน่วยแรก ส่วนหน่วยบริการที่ทำหน้าที่มาแล้ว ไปเข้าแถวคือเป็นหน่วยสุดท้ายตามลำดับ

2. ให้ผู้แทนหน่วยบริการ 2 คน ออกมาชักธงชาติ โดยยืนเป็นแถวหน้ากระดานหน้าเสาธงห่างจากฐานของเสาธงพอสมควร ทำความเคารพโดยคนทางขวาสุด สิ่ง "ตรง" คนที่อยู่ซ้ายมือออกไปปลดเชือกที่เสาธงและทำหน้าที่เป็นผู้ชักให้ธงขึ้นทางขวามือ ขณะที่ชักธงขึ้นเชือกจะต้องดึงอยู่เสมอ

3. พิธีกรสั่ง "เตรียม-เคารพธงชาติ ทั้งหมดตรง" ผู้แทนหน่วยบริการคนหนึ่งนำร้องเพลงชาติ สมาชิกทั้งหมดร้องรับต่อไปพร้อม ๆ กัน จนจบ ธงจะถึงยอดเสาพอดี เมื่อชักธงสู่ยอดเสาและผูกเชือกธงเรียบร้อยแล้ว ให้คนทางขวาสุดสิ่ง "ขวาหัน" กลับไปเข้าแถวตามเดิม

4. พิธีกรสั่ง "เตรียมสวดมนต์" ทุกคนประนมมือผู้แทนหน่วยบริการนำสวดมนต์บทพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ โดยย่อ

5. พิธีกรสั่ง "สงบนิ่งระลึกถึง...ปฏิบัติ" ทุกคนก้มศีรษะเล็กน้อย มือขวาพับมือซ้ายไว้ข้างหน้าในระดับต่ำกว่าเอว โดยกิริยาสำรวม เป็นเวลา 1 นาที พิธีกรสั่ง "พัก"

6. พิธีกร เชิญผู้อำนวยการฝึกรบมลายีนหน้าเสาธง ในฐานะประธานในพิธีรอบเสาธง พิธีกรสั่ง "ทั้งหมด ตรง" แล้วสั่ง "พัก" ผู้อำนวยการฝึกรบมกล่าวนำปฏิสันถาร จากนั้นเชิญผู้ที่ได้รับมอบให้ออกตรวจเยี่ยม รายงานผลการตรวจเยี่ยมแต่ละสาย และผลการปฏิบัติงานของหน่วยบริการตามลำดับ

วิธีรายงาน เมื่อประธานเชิญแล้ว ให้ผู้รายงานรีบออกไปยืนแนวเดียวกับประธาน ซ้ายหรือขวาก็ได้ ทำความเคารพโดยการยืนตรง จากนั้นผู้รายงานก้าวออกไปข้างหน้าพอสมควร หันหน้าไปทางผู้เข้ารับการอบรมและรายงานผลการตรวจเยี่ยมต่อประธานและสมาชิก จบแล้วส่งใบรายงานให้ประธาน ทำความเคารพโดยการยืนตรง แล้วกลับเข้าที่เดิม

เมื่อผู้ที่ได้รับมอบหมายรายงานผลครบแล้ว ประธานกล่าวสรุป และมอบธงมาตรฐานเล็กให้กับหน่วยที่ได้รับคะแนนเข้าเกณฑ์มาตรฐาน

การรับธงมาตรฐานเล็ก เมื่อได้รับเชิญให้ออกไปรับธง ให้หัวหน้าหน่วยวิ่งออกไปยืนเข้าแถวหน้ากระดาน คนแรกยืนตรงหน้าประธาน ห่างจากประธานประมาณ 3 ก้าว แล้วก้าวเข้าไปรับธงมาตรฐานจากประธานที่ละคน ก่อนรับธงให้ทำความเคารพประธานโดยการไหว้หรือยืนตรง เมื่อประธานมอบธงเสร็จแล้วทั้งหมดทำขวาหันกลับเข้าที่ตามเดิม

ประธานสรุปผลการทำงานของหน่วยบริการและการฝึกรบมของวันที่ผ่านมา ให้ข้อคิดแนวปฏิบัติสั้น ๆ จบแล้วพิธีกรสั่งเคารพประธานว่า "ทั้งหมดตรง" แล้วสั่ง "พัก"

การชักธงมาตรฐานใหญ่ ถ้าทุกหน่วยได้รับธงมาตรฐานเล็กครบในวันใด จะต้องชักธงมาตรฐานใหญ่ขึ้นสู่ยอดเสา เพื่อแสดงให้เห็นว่าการจัดค่ายพักแรมได้เกณฑ์มาตรฐาน

ธงมาตรฐานใหญ่จะอยู่ทางด้านซ้ายของธงชาติ ระดับเดียวกับธงประจำค่าย การชักธงมาตรฐานใหญ่ ให้หน่วยบริการ 2 คน ออกมาชักธง และขณะที่ชักธงให้ทุกคน

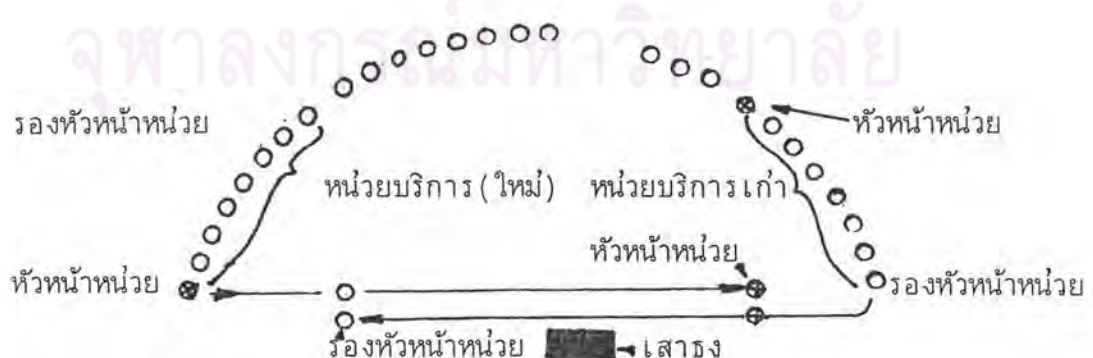
ร้องเพลง "มาร์ชยุวกาชาด" และคบมือตามจังหวะเพลง แสดงความยินดีพร้อมกัน การชักธงให้สาวเชือกขึ้นไปตามปกติ เมื่อเพลงจบให้ธงถึงยอดเสาพอดี แล้วคบมือพร้อมกัน เสร็จแล้วผู้ชักธงทำขวาทัน ธงมาตรฐานใหญ่จะชักลงเวลา 18.00 น. หลังจากชักธงชาติลงแล้วทุกวัน

7. การมอบเครื่องหมายบริการ จะมอบให้หน่วยสีที่ปฏิบัติหน้าที่ในวันปฐมนิเทศ และเมื่อปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นแล้วจึงมอบให้หน่วยสีที่จะรับหน้าที่บริการต่อไปในวันรุ่งขึ้น

วิธีมอบเครื่องหมายบริการ พิธีกรสั่ง หน่วยสีที่จะรับหน้าที่บริการ "แถวตรง - ขวาทัน" วิ่งไป เข้าแถวหน้ากระดานบริเวณหน้าเสาธง หันหน้าไปทางเสาธง และส่งหน่วยบริการที่ปฏิบัติหน้าที่แล้ว "แถวตรง-ซ้ายหัน" วิ่งออกไป เข้าแถวหน้าหน้ากระดานหันหลังให้เสาธง ยืนให้ตรงกับหน่วยสีที่จะรับมอบเครื่องหมายบริการ ห่างประมาณ 1 ก้าว แล้วส่งมอบเครื่องหมายบริการ ขณะมอบเครื่องหมายบริการ คณะวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมร้องเพลง "บริการ" (ตามหนังสือคู่มือเพลงยุวกาชาด) พร้อมทั้งปรบมือให้จังหวะ เมื่อมอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว พิธีกรสั่งให้หน่วยบริการที่ปฏิบัติหน้าที่แล้วและหน่วยบริการที่รับมอบหน้าที่ "ทั้งหมดตรง - ขวาทัน" แล้วกลับเข้าที่

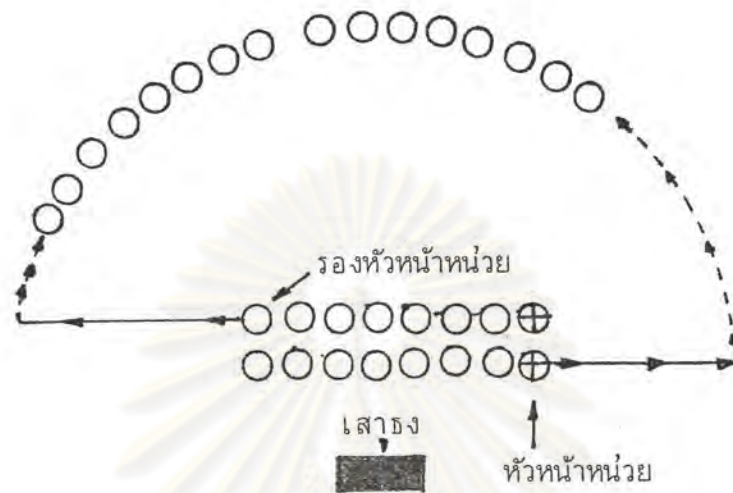
การมอบเครื่องหมายบริการ ถ้ามีหลายหน่วยอาจจะให้ เข้าแถวหน้ากระดานซ้อนกันหลายแถวก็ได้

ภาพประกอบการรับ-มอบเครื่องหมายบริการ



ภาพที่ 1 (ออกมารับ - มอบ)





ภาพที่ 2 (มอบแลวกลับเข้าที่เดิม)

(กรมพลศึกษา, 2533)

8. พิธีกรชี้แจงและนัดหมาย แล้วสั่ง "ทั้งหมดตรง...แยกแถว"

#### การใช้ธงอยู่ค่ายพักแรม

1. เสาธง ทำได้ 2 แบบ ใดอย่างหนึ่ง คือ

(1) มีเสาธง 3 เสา ให้เสาธงชาติอยู่ตรงกลาง ความสูงพอประมาณ

แต่ให้สูงกว่าอีก 2 เสา ส่วนเสาธงค่ายและธงมาตรฐานมี  
ความสูงเท่ากัน (ตามรูปที่ 1)

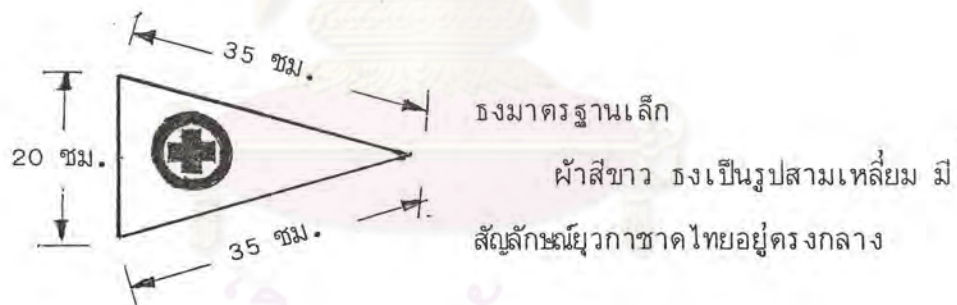
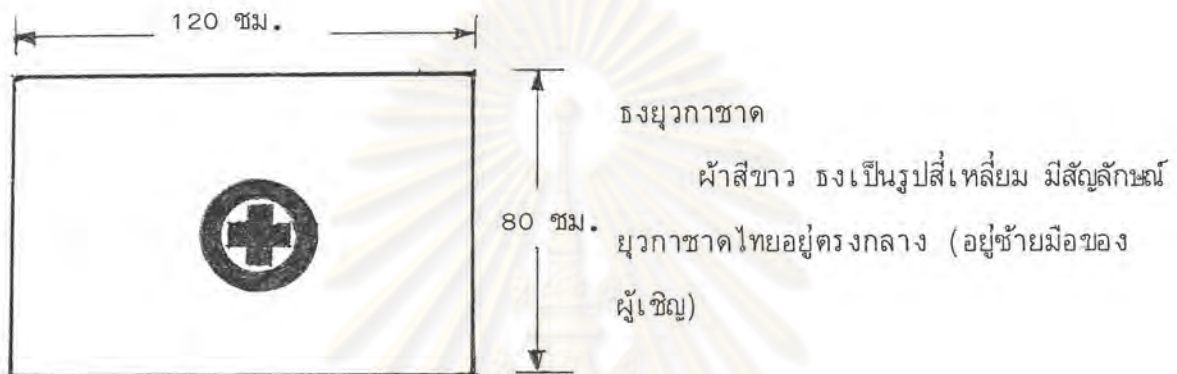
(2) ตั้งเสาธงเดียว แต่มีคานพาดขวางสำหรับชักธงค่ายและธง  
มาตรฐาน (ตามรูปที่ 2)

หมายเหตุ รูปภาพแสดงขณะสมาชิกเข้าแถวครึ่งวงกลมหันหน้าไปทางเสาธง

2. การใช้ธง

(1) ธงชาติ ชักขึ้นสู่ยอดเสาในพิธีรอบเสาธงเวลา 08.00 น. และ  
ชักลงเวลา 18.00 น. ทุกวัน โดยมีพานเชิญไปผูกที่เสาธงและ  
รองรับเมื่อชักลงแล้ว

- (2) ธงประจำค่าย ชักขึ้นสู่ยอดเสาในพิธีเปิดและชักลงในพิธีปิด
- (3) ธงมาตรฐานใหญ่ ชักขึ้นเมื่อทุกหน่วยสื้ได้ธงมาตรฐานเล็กและชักลงทุกวันหลังจากชักธงชาติลงแล้ว
- (4) ธงมาตรฐานเล็ก ใช้สำหรับมอบให้หน่วยสื้ที่ได้คะแนนมาตรฐาน



## ศูนย์วิทยพัทยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

### การแสดงรอบกองไฟ

#### ความเป็นมาของการแสดงรอบกองไฟ

ในสมัยก่อนพวกพ่อค้าได้นำกองคาราวานของตนจนสิ้นค้าไปขายจากเมืองหนึ่งไปยังอีกเมืองหนึ่ง ในตอนกลางคืนมีการหยุดพักจุดกองไฟและนั่งรอบ ๆ เพื่อแก้หนาว ป้องกันขโมย สัตว์ร้าย และมีการร้องรำทำเพลง เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ พวก

อินเดียแดงมีประเพณีถือกองไฟ กระทำพิธีบวงสรวงผีसानางไม้ มีการเล่นรอบกองไฟ เพื่อความสนุกและต่อมาได้มีการแสดงรอบกองไฟในกิจการลูกเสือ ซึ่ง ลอร์ด บาเคลเพาเวล เป็นผู้ริเริ่มนำมาใช้ในการพาลูกเสือรุ่นแรกของโลกไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. 2450 การแสดงรอบกองไฟเป็นส่วนหนึ่งของ " การชุมนุมรอบกองไฟ " ซึ่งมีการฝึกอบรมโดยให้ลูกเสือมาประชุมพร้อมกันในตอนกลางคืน และในเวลาเดียวกันมีการแสดงรอบกองไฟด้วย

สำหรับกิจการยุวกาชาดได้จัดให้มีการแสดงรอบกองไฟขึ้นในคืนสุดท้ายของการอยู่ค่ายพักแรม ซึ่งเริ่มเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2506 ในการอบรมผู้นำยุวกาชาดให้แก่ครูผู้สอนวิชายุวกาชาด ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ

#### จุดมุ่งหมายในการแสดงรอบกองไฟ

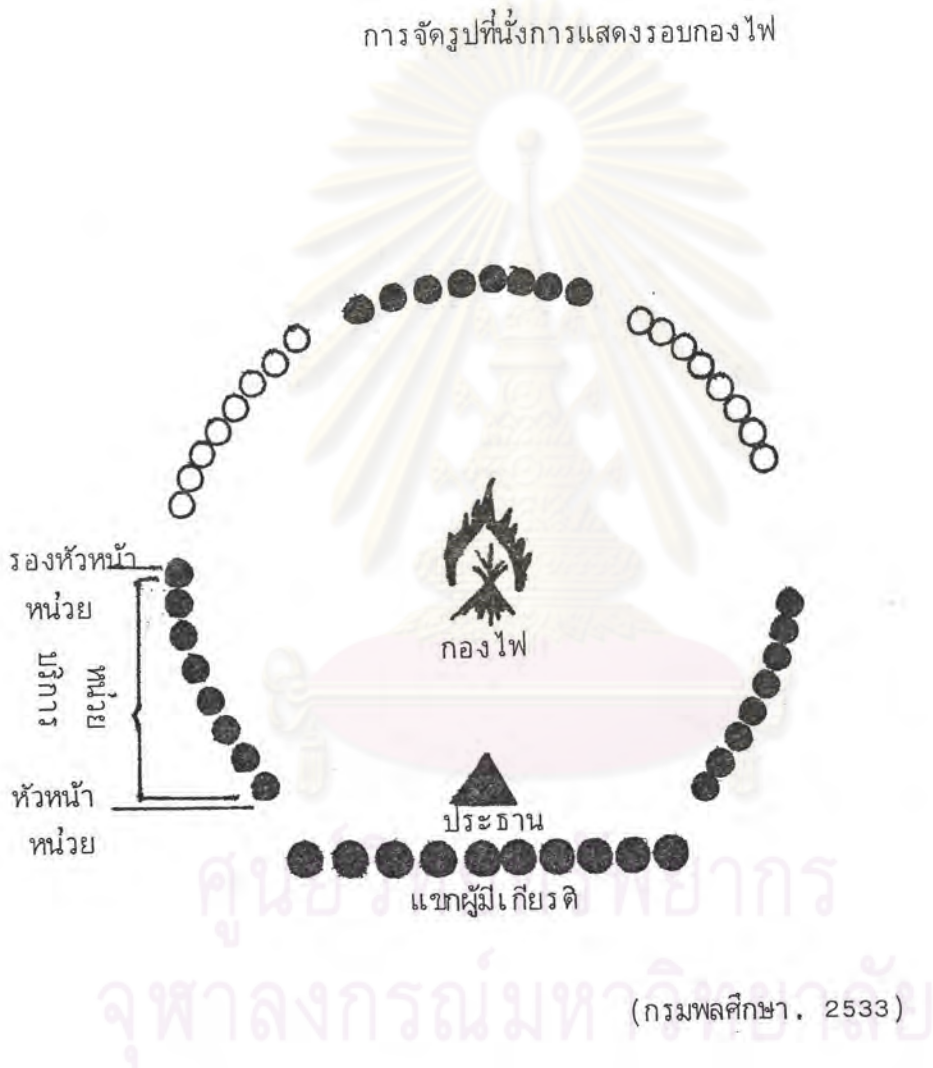
1. เพื่อให้สมาชิกได้นำประสบการณ์ต่าง ๆ มาใช้ในการแสดง
2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี รู้จักทำงานร่วมกัน
3. เพื่อให้รู้จักกล้าแสดงออก
4. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานและผ่อนคลายความคิดถึงบ้าน
5. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

#### องค์ประกอบของการแสดงรอบกองไฟ

1. สถานที่ ควรเลือกสถานที่กลางแจ้งมีบริเวณกว้างขวางพอกับจำนวนคน และไม่ห่างไกลจากที่พักแรมเกินไป กรณีฝนตกหรือมีเหตุพิเศษ จะจัดภายในอาคารและใช้กองไฟเทียมก็ได้
2. กองไฟ ใช้พื้นที่ทำได้จากบริเวณค่ายพักแรม การก่อไฟมี 3 แบบ คือ
  - แบบกระโจม
  - แบบปริมิต
  - แบบผสม

3. การจัดที่นั่งของผู้แสดง จัดเป็นรูปวงกลมให้กองไฟอยู่ตรงกลาง ผู้แสดงนั่งเรียงกันเป็นหน่วย ๆ บนเก้าอี้หรือขอนไม้ หน่วยบริการอยู่ทางขวามือด้านซ้ายของประธาน ที่นั่งประธานและแขกพิเศษจัดต่างหากไม่ร่วมกับหน่วยหนึ่งหน่วยใด และต้องดูทิศทางลมอย่าให้ควันไปรบกวนประธาน

การจัดรูปที่นั่งการแสดงรอบกองไฟ



4. ประธาน คณะผู้ให้การอบรม จะต้องปรึกษาหารือกันก่อนว่า จะให้ผู้ใดเป็นพิธีกรและเชิญใครเป็นประธาน

5. พิธีกร ควรนำโปรแกรมรายละเอียดสำหรับตัวเองไว้ว่า จะให้ผู้ใดทำอะไร ร้องเพลงอะไร (ต้นรายการควรใช้เพลงปลุกใจ ตอนกลางใช้เพลงรื่นเริง หรือเพลงร่าว่ง ตอนท้ายรายการควรเป็นเพลงจังหวะช้า ๆ เพลงที่มีคติ เพลงลา หรือ เพลงอวยพร) พิธีกรต้องเป็นผู้มีอารมณ์สนุกสนานและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี

6. การแสดงรอบกองไฟ ให้แสดงเป็นหน่วย ๆ ละไม่เกิน 10 นาที ให้ทุกคนในหน่วย มีโอกาสได้แสดง โดยปกติควรส่งเรื่องที่จะแสดงให้พิธีกรทราบ ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงก่อนพิธีเปิด ทั้งนี้เพื่อจัดรายการแสดงให้เหมาะสม และก่อนที่จะเชิญประธาน ให้เป็นหน้าที่ของพิธีกรแจ้งให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบว่าผู้ใดจะมา เป็นประธาน

7. เรื่องที่แสดง ควรเป็นเรื่องต่อไปนี้

- (1) เรื่องสนุกสนาน
- (2) เรื่องเกี่ยวกับวรรณคดี หรือประวัติศาสตร์
- (3) เรื่องที่เป็นคติสอนใจ เช่น แสดงถึงความสามัคคี การบำเพ็ญประโยชน์
- (4) เรื่องเกี่ยวกับการทบทวนวิชาที่เรียนมาแล้ว
- (5) การแสดงขนบธรรมเนียมประเพณี

ส่วนเรื่องที่ไม่ควรแสดง คือ เรื่องไร้สาระ เช่น เรื่องลามกอนาจาร เรื่องเสียดสีสังคมหรือตัวบุคคล เรื่องเกี่ยวกับการเมืองหรือลัทธิศาสนาสนา

#### ลำดับการแสดงรอบกองไฟ

การแสดงรอบกองไฟของยุวกาชาด ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้เข้ารับการอบรมเข้านั่งประจำที่ โดยจัดที่นั่งเป็นรูปวงกลม มีกองไฟ เป็นจุดศูนย์กลาง ให้ที่นั่งประธานอยู่เหนือทิศทางลม

ให้หน่วยบริการหน่วยแรกอยู่ด้านซ้ายมือของที่นั่งประธานและเรียงกันไป ตามลำดับหน่วยสุดท้ายจะอยู่ด้านขวามือของที่นั่งประธาน

2. จุดไฟและเชิญประธาน เมื่อถึงเวลาพิธีกรสั่งให้หน่วยบริการจุดไฟ สมาชิกทุกคนเงยบ วิทยากร 1 คน ไปเวียนเชิญประธาน เมื่อประธานเข้ามาในวงพิธีกรสั่ง "ทั้งหมด-ตรง"

3. ประธานกล่าวเปิด ประธานเดินเข้าไปใกล้กองไฟพอประมาณ ยกมือขวาขึ้นเหยียดตรง แขนมือ นิ้วชิดกัน ฝ่ามือคว่ำยื่นไปข้างหน้าเหนือระดับไหล่เล็กน้อย แล้วกล่าวเปิดการแสดงรอบกองไฟ เมื่อกล่าวจบ สมาชิกทุกคนร้อง "ฟู" 3 ครั้ง ทุกครั้งที่เปล่งเสียงร้องให้ยกมือทั้งสองขึ้น ในลักษณะหงายฝ่ามือ ค่อยจากนั้นทุกคนร้องเพลง "รอบกองไฟ" (ตามหนังสือคู่มือเพลงยุวกาชาด) สมาชิกทุกคนร้องรับพร้อม ตบมือตามจังหวะเพลง 1 จบครึ่ง คือ เพลงจะมาจบตอน "เธอกับฉันนั้นมาเล่นรอบกองไฟ"

เมื่อร้องเพลงรอบกองไฟจบแล้ว ประธานเดินกลับมานั่ง สมาชิกทุกคนนั่ง หมายเหตุ ตัวอย่างคำกล่าวเปิดการแสดงรอบกองไฟ "จากทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศ ตะวันออก และทิศตะวันตก ข้าพเจ้าขออัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ประจำอยู่ทั้ง 4 ทิศ จงมาเป็นสักขีพยานในการแสดงรอบกองไฟครั้งนี้ สิ่งใดที่เป็นอุปสรรคขัดขวางความเจริญก้าวหน้าของกิจการยุวกาชาดขอจงมอดไหม้ไปในกองไฟของนี้แสงเพลิงที่ลุกโชติช่วงอยู่เบื้องหน้า เปรียบเหมือนความเจริญรุ่งเรืองของกิจการยุวกาชาด ที่ให้ความอบอุ่นแก่ชาวโลก โดยไม่เลือกชั้น วรณะ เชื้อชาติ และศาสนา ข้าพเจ้าขอเปิดการแสดงรอบกองไฟ ณ บัดนี้"

#### 4. แห้วพวงมาลัยและพุ่มสลากร

หน่วยบริการทุกคนมาเข้าแถวตอนลึก 2 แถว ตามที่กำหนด คนที่ 1 ถือพวงมาลัย คนที่ 2 ถือพุ่มสลากร และต่อด้วยแถวตอน 2 แถว (อาจเชิญสมาชิกจากหน่วยอื่นมาร่วมได้ตามความเหมาะสม)

เมื่อจัดแถวเรียบร้อยแล้ว พิธีกรหรือผู้แทนหน่วยบริการนำโห่ 3 ครั้ง สมาชิกทุกคนรับ...อ้าว และแห้วพวงมาลัยเวียนไปทางขวามือ 3 รอบ (พิธีกรนำร้องเพลงประกอบ) ครบ 3 รอบ แล้วให้หน่วยบริการมาเข้าแถวหน้ากระดานตรงหน้าประธาน

นอกนั้นกลับนั่งที่ แล้วหน่วยบริการมอบพวงมาลัยและพุ่มสลากแก่ประธาน สมาชิกทุกคน  
คมมือ ขณะที่ประธานรับพวงมาลัย หน่วยบริการทำขวาทันแล้ววิ่ง ไปนั่งที่เดิม

5. พิธีกรดำเนินรายการแสดง โดยสลับรายการแสดงของวิทยากรและ  
แขกผู้มีเกียรติตามสมควร

#### หลักปฏิบัติในการแสดงรอบกองไฟ

1. ให้แสดงเป็นหน่วย ๆ ทุกคนในหน่วยต้องแสดง
2. หน่วยหนึ่ง ๆ แสดงประมาณ 10 นาที ถ้าสมาชิกแสดงเกินเวลา 10  
นาที ให้พิธีกรใช้สัญญาณเตือน
3. ทุกคนในหน่วยแต่งตัวตามเนื้อเรื่อง ให้พร้อมก่อนที่จะถึงเวลาแสดง  
รอบกองไฟ
4. ก่อนแสดงและเมื่อแสดงจบแล้ว ต้องเคารพประธาน โดยให้สมาชิก  
วิ่งมา เข้าแถวหน้ากระดานตรงหน้าประธาน ห่างจากประธานประมาณ 6 ก้าว เมื่อ  
เข้าแถวเรียบร้อยแล้ว หัวหน้าหน่วยสั่ง "หน่วยสี...ตรง ขวาทัน" ประธานยินรับ  
ความเคารพ แล้วทุกคนวิ่ง ไปแสดงหรือกลับที่นั่งทันทีแล้วแต่กรณี
5. เมื่อหน่วยใดแสดงจบ และกลับไปนั่งที่เรียบร้อยแล้ว ต้องมีการชมเชย  
และตอบรับ

การชมเชยและตอบรับ ให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งยืนขึ้น ก้าวออกมาข้างหน้า  
1 ก้าว และกล่าวว่าพี่น้องยุวกาชาดโปรดยืนขึ้นกล่าวคำชมเชย พร้อมกับแสดงท่าทาง  
ตามข้าพเจ้า 3 ครั้ง ดังนี้... หนึ่ง สอง สาม สมาชิกทุกคนยืนขึ้นกล่าวตาม ขณะที่  
กล่าวแสดงท่าทางเช่นเดียวกับผู้นำ หันหน้าไปทางหน่วยสีที่แสดงแล้ววิ่งนั่งลง หน่วยสี  
ที่แสดงยืนขึ้น มือขวาพับมือซ้ายไว้ข้างหน้า คำว่ามือเข้าหาลำตัว ต่ำกว่าระดับเอว และ  
กล่าวตอบรับพร้อมกับโค้งศีรษะ 1 ครั้ง แล้ววิ่งนั่งลง ทุกคนคมมืออีกครั้งหนึ่ง

การกล่าวคำชมเชย จะต้องกล่าวถ้อยคำและแสดงท่าทางที่สุภาพ

6. ประธานกล่าวปิด เมื่อแสดงครบทุกหน่วยสีแล้ว พิธีกรเชิญประธาน  
กล่าวปิดเมื่อจบแล้ว พิธีกรสั่ง "ทั้งหมด ตรง"

7. พิธีปิด พิธีกรสั่งให้ทุกคนยืนเป็นวงกลมไหล่ชิดกัน (ให้หน่วยบริการแจกเทียนให้คนละ 1 เล่ม ควรเตรียมแจกเทียน เมื่อเห็นหน่วยสุดท้ายแสดงใกล้จะจบแล้ว) พิธีกรเริ่มจุดเทียนให้ประธานเป็นคนแรก ขณะเดียวกันทุกคนร่วมกันร้องเพลง "ดวงเดือนยวกาชาติ" เมื่อพิธีกรจุดเทียนให้ประธานแล้วจะไป เข้าแถวอยู่ตรงข้ามกับประธาน การร้องเพลงจะดำเนินต่อไปจนทุกคนต่อและดับเทียนเรียบร้อยแล้ว

การต่อเทียน ให้ประธานยื่นเทียนให้ผู้อื่นถัดจากประธานไปทางด้านซ้ายและขวาจุดต่อกันไปที่ละคน ๆ จนครบ แล้วให้พิธีกรนำ ยกเทียนขึ้นลงซ้ำ ๆ เหนือศีรษะ 3 ครั้ง สมาชิกทุกคนปฏิบัติพร้อมกับพิธีกรด้วย เมื่อครบ 3 ครั้ง พิธีกรเริ่มดับเทียนเป็นคนแรกและคนต่อจากพิธีกรทางด้านซ้ายและขวาก็ดับต่อ ๆ กันไปที่ละคน จนไปบรรจบที่ประธาน (การดับเทียนนั้นอย่าใช้ปากเป่า ให้ใช้มือปิด) ให้ประธานถือเทียนไว้จนกว่าเพลงจบจึงดับ (ประธานดับเทียนเป็นคนสุดท้าย)

การจุดเทียนจะมีหรือไม่ก็ได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้อำนวยความสะดวก  
ต่อจากนั้น พิธีกรให้ทุกคนจับมือต่อ ๆ กันเป็นวงกลม (ไขว้แขนขวาทับซ้าย) แล้วร้องเพลง "สามัคคีชุมนุม" 1 จบ และฮัมทำนอง 2 ตอน ขณะร้องให้โยกตัวไปทางขวา และซ้ายสลับกันไปจนจบเพลง โดยโยกไปทางขวาก่อน

พิธีกรสั่งให้ทุกคนเตรียมสวดมนต์ (อย่างเต็ม) ทุกคนประณมมือ ตัวยกหน้าหน่วยบริการนำสวดมนต์ พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ และบทสวดถวายพระพร (บทพาหุง) ไม่ต้องแผ่เมตตา

8. ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ถ้าแสดงในสนาม พิธีกรสั่งให้ทุกคนหันหน้าไปทางพระบรมมหาราชวัง และสั่งว่า "ทั้งหมด...ตรง" ตัวแทนหน่วยบริการนำร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ถ้าแสดงในสถานที่ที่มีพระบรมฉายาลักษณ์ ให้พิธีกรสั่ง "ทั้งหมดตรงถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ถวายคำนับ"

9. ผู้อำนวยการฝึกอบรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ชี้แจงนัดหมายและแยกกันกลับที่พัก หน่วยบริการเก็บเก้าอี้ ทำความสะอาดสถานที่ให้เรียบร้อย



สรุป การจัดการเรียนการสอนยุคชาตินั้น มุ่งเน้นให้มีการปฏิบัติจริง และมีวิธีการจัดการเรียนการสอนตามวิธีการทางยุคชาชาติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของยุคชาชาติ หากครูผู้สอนไม่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชายุคชาชาติหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งมาก่อน ก็จะทำให้ขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งคุณหญิงบรรจง นิวาสะบุตร (2525) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนกิจกรรมยุคชาชาติในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ปัญหาที่ผู้บริหารโรงเรียนประสบอยู่ คือ การขาดแคลนครูผู้สอนกิจกรรมยุคชาชาติ รวมทั้งปัญหาที่ครูบางส่วนไม่ต้องการอบรมผู้นำยุคชาชาติ

ดังนั้น การให้ความรู้ความเข้าใจ หรือการนิเทศการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นต่อครูผู้สอนกิจกรรมยุคชาชาติเป็นอย่างมาก เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของยุคชาชาติ

#### 4. ด้านการวัดผลและการประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผลมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน ผลจากการวัดและการประเมินผลจะช่วยให้ครูพิจารณาว่า จะจัดสภาพการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะทำให้นักเรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้

คำว่า การวัดผลและการประเมินผล มีความหมายแตกต่างกันดังนี้

การวัดผล (Measurement) หมายถึง การตรวจสอบหรือค้นหาว่า สิ่งที่เราต้องการตรวจสอบนั้นมีประมาณและคุณภาพมากน้อยเพียงใด

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การนำเอาผลที่ได้จากการวัดต่าง ๆ มาประมวลชี้ขาดในขั้นสรุป หรือขั้นตอนของการตัดสินใจ (บุญเรือง ขจรศิลป์, 2528)

ส่วน รุ่งทิวา จักรกร (2527) ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

การวัดผล (Measurement) หมายถึง การกำหนดค่าเป็นตัวเลขให้กับ สิ่งของ เหตุการณ์หรือพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นไปหรือปฏิบัติตามกฎ จึงมีลักษณะเป็นปรนัย และวิทยาศาสตร์ สังเกตและวัดได้

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การนำเอาผลที่ได้จากการวัดหรือการทดสอบ มาสรุปตีค่าว่า คุณภาพเป็นอย่างไร อย่างมีหลักเกณฑ์

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผล หมายถึง การใช้เครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ เพื่อวัดว่าการเรียนการสอนในเนื้อหา นั้น ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลให้ครูได้ประเมินผลและปรับปรุงข้อบกพร่องในการเรียนการสอนต่อไป

สำหรับการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมยุวภาษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในการประเมินผลนั้น ผลการเรียนรู้จะเป็นตัวอักษร คือ "ผ" (ผ่าน) และ "มผ" (ไม่ผ่าน)

เกณฑ์ในการผ่านกิจกรรม คือ มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 80% ขึ้นไป ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ ในการเรียนการสอนจริง โรงเรียนอาจวัดและประเมินผลการเรียนกิจกรรมเป็นระดับผลการเรียนก็ได้ แต่ในการกรอกลงระเบียบแสดงผลการเรียนให้ใช้ตัวอักษร "ผ" และ "มผ" เท่านั้น (กรมพลศึกษา, หน่วยงานพิเศษ, ม.ป.ป.)

ส่วนการวัดผลและประเมินผลในกิจกรรมพิเศษนั้น มีหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้ คือ

1. วัดผลและประเมินผลโดยให้โรงเรียนดำเนินการและให้เครื่องหมายโดยให้อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอนและหัวหน้าสถานศึกษา
2. วัดผลและประเมินผลโดยกำหนดคุณสมบัติครูผู้สอน ผู้วัดและประเมินผล ซึ่งมี 2 วิชา คือ
  1. ฟีเลี้ยงเด็ก
  2. วายน้ำ

กิจกรรมฟี่เลี้ยงเด็ก ครูผู้สอนและผู้ประเมินผลจะต้องสำเร็จการอบรมหลักสูตร ใดหลักสูตรหนึ่งดังนี้คือ

- หลักสูตรผู้ให้การอบรม เจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชาเยาวชนกาชาด
- หรือ - หลักสูตรผู้บริหารงานเยาวชนกาชาด
- หรือ - หลักสูตรผู้นำเยาวชนกาชาด
- หรือ - หลักสูตรมารดาทหารกองสงคราม และพี่เลี้ยงเด็ก

กิจกรรมว่ายน้ำ ครูผู้สอนวัดผลและประเมินผล จะต้องมีความรู้ในการว่ายน้ำแบบใหม่ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. สำเร็จวิชาเอกพลศึกษาที่ผ่านการเรียนวิชาว่ายน้ำจากสถาบันต่าง ๆ
2. สำเร็จการอบรมครูผู้สอนว่ายน้ำ และครูผู้สอนสวัสดิภาพทางน้ำจากกองเยาวชนกาชาด
3. สำเร็จการอบรมครูผู้สอนว่ายน้ำ และครูผู้สอนสวัสดิภาพทางน้ำที่จังหวัดจัดขึ้น (เมื่อกองเยาวชนกาชาดมีโครงการจัดขึ้น หรือจัดดำเนินการโดยกรมพลศึกษา)
4. สำเร็จการอบรมครูผู้สอนว่ายน้ำ จากสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย หรือสถาบันต่าง ๆ จัดขึ้น

ในกรณีที่โรงเรียนหาครูที่มีคุณสมบัติดังกล่าวมาสอนและวัดผลไม่ได้ ก็อนุโลมให้ครูผู้สอนเยาวชนกาชาดหรือผู้มีความรู้ ความชำนาญและผู้มีประสบการณ์ทางว่ายน้ำแบบใหม่ เป็นผู้สอน วัดผลประเมินผลได้ เพื่อให้สอบผ่าน แต่ถ้าจะสอน วัดผลประเมินผล เพื่อให้ได้รับเครื่องหมายกิจกรรมเยาวชนกาชาด (Badge) จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น (กรมพลศึกษา, 2531)

การวัดผลและการประเมินผลในการเรียนกิจกรรมเยาวชนกาชาดนั้น ครูผู้สอนเป็นผู้วัดและประเมินผลเอง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ เพื่อจะทำให้การวัดผลและประเมินผลนักเรียนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

จากหลักการ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นของครู ในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ข้อบังคับและข้อระเบียบเยาวชนกาชาด ด้านการเรียนการสอน การวัดผล

และการประเมินผล พอสรุปได้ว่า ปัจจุบันครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาดประสบปัญหาในการสอน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ซึ่งทำให้ครูต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือต้องการการนิเทศในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อช่วยปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดังนั้น ศิษยานิเทศก์ซึ่งทำหน้าที่โดยตรงในการนิเทศและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู จำเป็นต้องศึกษาว่าครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละด้านเพียงใด ในจุดใด เพื่อจะได้จัดโครงการนิเทศได้ถูกต้อง สนองความต้องการของครูอย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และอุดมการณ์ของยุวกาชาดต่อไป



ศูนย์วิทยพัทยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย